ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2012

Vyhlásené: 21. 2. 2012 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

56

ZÁKON

z 31. januára 2012,

o cestnej doprave

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje

a) prístup k výkonu povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy,[1])

b) pravidlá podnikania v cestnej doprave,

c) zabezpečovanie dopravnej obslužnosti územia v pravidelnej doprave,

d) práva a povinnosti dopravcov a cestujúcich v autobusovej doprave[2]) a v taxislužbe,

e) podmienky prepravy nebezpečných vecí a

f) verejnú správu v cestnej doprave,

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na cestnú nemotorovú dopravu a okrem ustanovení o podmienkach prepravy nebezpečných vecí ani na cestnú dopravu pre vlastnú potrebu.[3])

§ 2
Prevádzkovanie cestnej dopravy

(1) Prevádzkovanie cestnej dopravy je podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené (ďalej len „vozidlo“).

(2) Dopravnými službami sú:

a) v osobnej doprave preprava cestujúcich a ich batožiny a súvisiace služby, najmä informačné služby poskytované cestujúcim, systém rezervácie a predaja cestovných lístkov a miesteniek, služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy a počas nej,

b) v nákladnej doprave preprava tovaru a iných vecí a živých zvierat a súvisiace služby poskytované odosielateľom alebo príjemcom tovaru pri nakládke, vykládke a počas prepravy okrem prevádzky špeciálnych nákladných vozidiel, ktoré nie sú typovo schválené a určené na prepravu nákladu.

(3) Cestná doprava je vnútroštátna, ak celá trasa prepravy a miesto poskytovaných dopravných služieb je výlučne na území Slovenskej republiky.

(4) Ustanovenia tohto zákona sa použijú na medzinárodnú dopravu len vtedy, ak osobitné predpisy[4]) alebo medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná, neustanovujú inak.

(5) Členským štátom sa na účely tohto zákona rozumie členský štát Európskej únie, štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, a Švajčiarska konfederácia.

§ 3
Dopravca

(1) Dopravcom na účely tohto zákona je prevádzkovateľ cestnej dopravy odo dňa právoplatnosti dopravnej licencie, koncesie alebo iného oprávnenia, ktoré ho oprávňuje na poskytovanie dopravných služieb verejnosti na základe prepravnej zmluvy, a to v osobnej doprave na základe zmluvy o preprave osôb[5]) a v nákladnej doprave na základe zmluvy o preprave nákladu.[6])

(2) Ak niektoré dopravné služby poskytuje na základe zmluvy s dopravcom vykonávajúci dopravca[7]) alebo subdodávateľ,[8]) ustanovenia tohto zákona o dopravcovi sa vzťahujú na nich v rozsahu, v akom poskytujú dopravné služby.

(3) Postavenie dopravcu podľa tohto zákona má obchodná spoločnosť založená na účel prevádzkovania integrovaného dopravného systému[9]) alebo mestského dopravného systému aj vtedy, ak nespĺňa požiadavky podľa odseku 1 a § 2 ods. 2 písm. a).

§ 4
Prepravný poriadok

(1) Prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy, najmä

a) druh prevádzkovanej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb,

b) spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave osôb alebo zmluvy o preprave tovaru,

c) práva a povinnosti dopravcu, najmä rozsah zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví cestujúcich a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu škody alebo na zľavu z ceny prepravy.

(2) Prepravný poriadok v osobnej doprave okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 obsahuje

a) rozsah práv a povinností dopravcu v pravidelnej doprave alebo v taxislužbe,

b) spôsob rezervácie a predaja cestovných lístkov na autobusových staniciach a v linkových autobusoch alebo elektronickými médiami v elektronickom rezervačnom a predajnom systéme,

c) spôsob objednávania vozidiel taxislužby, podmienky uzatvárania zmluvy o preprave osôb a platenia cestovného,

d) spôsob objednávania prepravy autobusmi a autokarmi v príležitostnej doprave,

e) rozsah práv a povinností cestujúcich pred začatím prepravy, počas prepravy a bezprostredne po skončení prepravy, ako aj pri neuskutočnení, nedokončení alebo omeškaní prepravy a postup uplatňovania ich nárokov vyplývajúcich z nedodržania podmienok prepravy,

f) rozsah osobitných práv a povinností cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so

zníženou pohyblivosťou[10]) vrátane sprevádzajúcich osôb, ako aj dôchodcov, žiakov a študentov (ďalej len „vybraná skupina cestujúcich“),

g) podmienky prepravy príručnej batožiny cestujúcich, cestovnej batožiny, poštových a autobusových zásielok a živých spoločenských zvierat,[11])

h) podmienky prepravy psa so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje pomoc cestujúcemu s ťažkým zdravotným postihnutím,

i) pravidlá platnosti cestovných lístkov a miesteniek a spôsob preukazovania zaplateného cestovného pri kontrole a možnosti náhrady za stratu cestovného lístka v pravidelnej doprave,

j) pravidlá platenia cestovného a vydávania potvrdeniek o zaplatení v taxislužbe,

k) postup pri kontrole cestovných lístkov v pravidelnej doprave, práva a povinnosti zamestnancov dopravcu oprávnených kontrolovať cestovné lístky (ďalej len „revízor“) a spôsob sankcionovania cestujúcich bez platného cestovného lístka a vymáhania cestovného,

l) tarifu,

m) reklamačný poriadok.

(3) Prepravný poriadok v nákladnej doprave obsahuje okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 aj rozsah dopravných služieb, ktoré dopravca poskytuje odosielateľom a príjemcom vecí, a rozsah ich spolupráce s dopravcom, najmä pravidlá prepravy rôznych druhov vecí a živých zvierat a podmienky pristavovania vozidiel na nakládku a vykládku.

(4) Dopravca, ktorý prevádzkuje osobnú dopravu aj nákladnú dopravu, je povinný mať prepravný poriadok osobitne pre každú z nich. Ak dopravca sám alebo spoločne s iným dopravcom prevádzkuje pravidelnú dopravu ako súčasť integrovaného dopravného systému alebo ako súčasť mestského dopravného systému, môže mať jeden prepravný poriadok pre celý dopravný systém. To isté platí v nákladnej doprave pre systém kombinovanej dopravy.[12])

(5) Dopravca je povinný zverejniť prepravný poriadok na svojom webovom sídle a iným vhodným spôsobom. Ak v prepravnom poriadku nie je uvedený deň začiatku platnosti, prepravný poriadok je platný odo dňa jeho zverejnenia na webovom sídle.

(6) Zverejnený prepravný poriadok je súčasťou návrhu dopravcu na uzavretie prepravnej zmluvy a po jej uzatvorení je jeho obsah súčasťou zmluvných práv a povinností účastníkov zmluvy.

(7) Sťažnosti a reklamácie na plnenie záväzkov z prepravného poriadku a ich vybavovanie dopravcom podľa reklamačného poriadku preskúmava Slovenská obchodná inšpekcia.

§ 5
Povolanie prevádzkovateľa cestnej dopravy

(1) Ak ďalej nie je ustanovené inak, vykonávať povolanie prevádzkovateľa vnútroštátnej dopravy[13]) môže podnik[14]) na základe povolenia udeleného podľa tohto zákona a osobitného predpisu; povolenie sa udeľuje na desať rokov. Postup udeľovania, pozastavenia platnosti a odnímania povolenia ustanovuje osobitný predpis.[15])

(2) Prevádzkovať medzinárodnú dopravu v členských štátoch môže prevádzkovateľ cestnej dopravy, ktorý má udelenú licenciu Spoločenstva podľa osobitných predpisov.[16])

(3) Prevádzkovateľ cestnej dopravy podľa odseku 1 alebo 2 sa zapisuje do obchodného registra s predmetom činnosti podľa obsahu povolenia alebo licencie Spoločenstva.

(4) Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na prevádzkovanie taxislužby a na cestnú dopravu prevádzkovanú podnikmi podľa osobitných predpisov.[17])

(5) Odsek 1 sa nevzťahuje ani na prevádzkovateľa nákladnej dopravy vo vnútroštátnej doprave, ktorý poskytuje len tieto dopravné služby:

a) rozvoz tovaru výlučne na účely miestneho zásobovania obyvateľstva vrátane miestnych trhovísk do vzdialenosti 50 km,

b) prepravu osív, hnojív, krmív, poľnohospodárskych strojov a úrody na účely ich použitia alebo spracovania v poľnohospodárskej výrobe vrátane prepravy živých zvierat z fariem na bitúnky, krmív na kŕmenie hospodárskych zvierat a zberu mlieka a mliečnych výrobkov z fariem na spracovanie a spätnú prepravu kontajnerov na mlieko,

c) odvoz živočíšneho odpadu na zneškodnenie do kafilérií; to neplatí, ak ide o infekčný odpad, na ktorý sa vzťahujú pravidlá o preprave nebezpečných vecí,

d) nekomerčnú prepravu humanitárnej pomoci a pomoci obyvateľstvu v núdzových situáciách, najmä pri živelných pohromách, priemyselných haváriách a iných obdobných udalostiach,

e) komerčnú prepravu pre ozbrojené sily, ozbrojené bezpečnostné zbory a civilnú ochranu obyvateľstva, ak sa preprava uskutočňuje na základe ich objednávky na plnenie ich úloh a po celý čas prepravy pod ich kontrolou,

f) zber a odvoz komunálneho odpadu a prepravy súvisiace s jeho ukladaním a zneškodňovaním na skládkach alebo v spaľovniach, alebo

g) prepravy vecí vozidlami s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg.

§ 6
Požiadavky na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy

(1) Požiadavky na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy upravuje osobitný predpis.[18]) Všeobecnou požiadavkou na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy je vek najmenej 21 rokov; ak prevádzkovateľom cestnej dopravy je právnická osoba, túto požiadavku musia spĺňať členovia jej štatutárneho orgánu a vedúci dopravy.[19])

(2) Skutočným a stabilným miestom usadenia sa na účely tohto zákona a osobitného predpisu[20]) rozumie sídlo podniku alebo sídlo pobočky alebo odštepného závodu zahraničného prevádzkovateľa cestnej dopravy v Slovenskej republike zapísané v obchodnom registri po celý čas výkonu povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, pričom

a) vedenie podniku, jeho pobočky alebo odštepného závodu musí s potrebným personálom a dokladmi o prevádzkovaní cestnej dopravy sídliť na území Slovenskej republiky a

b) musí mať na území Slovenskej republiky technickú základňu potrebnú na prevádzkovanie cestnej dopravy.

(3) Za bezúhonného na účely výkonu povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za spáchanie úmyselného trestného činu v oblastiach uvedených v osobitnom predpise[21]) a uložený trest nebol zahladený. Bezúhonnosť sa na účely konaní podľa tohto zákona a na účely výkonu činnosti vedúceho dopravy, revízora a vodiča a iného člena osádky autobusu, ktorý počas prepravy prichádza do styku s cestujúcimi, preukazuje výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace. Ak ide o osobu, ktorá vykonávala takúto činnosť v inom členskom štáte, bezúhonnosť sa preukazuje aj obdobným výpisom z registra členského štátu usadenia alebo osvedčením príslušného orgánu tohto členského štátu nie starším ako tri mesiace.

(4) Za bezúhonného na účely výkonu funkcie člena štatutárneho orgánu alebo vedúceho dopravy sa nepovažuje ani ten, kto bol v súvislosti s riadením podniku alebo s výkonom funkcie vedúceho

dopravy právoplatne postihnutý za závažný správny delikt v oblastiach uvedených v osobitnom predpise a v kategóriách a druhoch porušení určených Európskou komisiou, ak od jeho vykonania neuplynuli tri roky. Strata bezúhonnosti sa uvádza vo vnútroštátnom elektronickom registri prevádzkovateľov cestnej dopravy.

(5) Finančná spoľahlivosť podniku prevádzkovateľa cestnej dopravy sa preukazuje v sume podľa osobitného predpisu[22]) na každé vozidlo prevádzkované v cestnej doprave; na každé vozidlo taxislužby v sume najmenej 1 000 eur. Finančnú spoľahlivosť podniku, ktorý existuje menej ako 15 mesiacov, možno preukázať výpisom z obchodného registra, zakladateľskou zmluvou, zakladateľskou listinou alebo otváracou súvahou zostavenou ku dňu vzniku podniku. Ak ide o podnik podnikajúci v taxislužbe, preukázať finančnú spoľahlivosť možno aj uznaním osvedčenia vydaného príslušným orgánom štátu sídla podniku.[23])

(6) Odborná spôsobilosť vedúceho dopravy a prevádzkovateľa cestnej dopravy sa preukazuje skúškou z predmetov uvedených v osobitnom predpise[24]) pred skúšobnou komisiou alebo osvedčením o odbornej spôsobilosti podľa osobitného predpisu.[25])

(7) Skúška podľa odseku 6 pozostáva z písomnej a ústnej časti. Do ústnej časti postupuje ten, kto dosiahne požadovaný výsledok v písomnej časti. Od skúšky je oslobodený ten, kto

a) je držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti vydaného po 1. októbri 1999 v niektorom členskom štáte, a

b) pred 4. decembrom 2009 v niektorom členskom štáte sústavne počas najmenej desiatich rokov riadil podnik cestnej dopravy.[26])

(8) Skúšobná komisia čiastočne alebo úplne oslobodí od skúšky podľa odseku 6 toho, kto má vysokoškolské vzdelanie alebo úplné stredoškolské vzdelanie, ktorého obsahové zameranie je zhodné s predmetmi skúšky.

(9) Tomu, kto úspešne absolvoval skúšku, a tomu, kto bol od skúšky oslobodený podľa odseku 7 alebo 8, dopravný správny orgán vydá osvedčenie o odbornej spôsobilosti.

(10) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydané v inom členskom štáte podľa osobitného predpisu[27]) je platné aj v Slovenskej republike v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti; to neplatí pre taxislužbu.

(11) Vedúceho dopravy, ktorý je v právnom vzťahu podľa osobitného predpisu,[28]) nemožno dodatočne vymenovať na takúto funkciu u prevádzkovateľa cestnej dopravy, ktorý nespĺňa požiadavku odbornej spôsobilosti.[29])

(12) Prevádzkovateľ cestnej dopravy, ktorý prevádzkuje osobnú dopravu aj nákladnú dopravu, musí mať najmenej jedného vedúceho dopravy samostatne pre každú z nich; to neplatí, ak vedúci dopravy má osvedčenie o odbornej spôsobilosti pre oba druhy cestnej dopravy.

§ 7
Všeobecné povinnosti dopravcu

Dopravca je povinný

a) prevádzkovať cestnú dopravu podľa prepravného poriadku,

b) označiť každé prevádzkované vozidlo svojím obchodným menom,

c) zabezpečiť technickú základňu vybavenú na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad v rozsahu poskytovaných dopravných služieb,

d) zabezpečiť, aby v každom prevádzkovanom vozidle bol doklad o udelenom povolení podľa § 5

ods. 1 alebo o licencii Spoločenstva podľa § 5 ods. 2,

e) zabezpečiť, aby prevádzkované vozidlá parkovali a garážovali v priestoroch technickej základne alebo v priestoroch určených obcou na tento účel,

f) zamestnávať ako vedúceho dopravy len osobu, ktorá má osvedčenie o odbornej spôsobilosti; ak ide o osobu z iného členského štátu, uznanú odbornú kvalifikáciu a ak ide o cudzinca z tretieho štátu, aj osvedčenie vodiča[30]) a pracovné povolenie,

g) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovaním cestnej dopravy a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom a príjemcom vecí a tretím osobám.

DRUHÁ ČASŤ
PREVÁDZKOVANIE JEDNOTLIVÝCH DRUHOV CESTNEJ DOPRAVY

§ 8
Osobná doprava

(1) Prevádzkovať osobnú dopravu možno ako autobusovú dopravu alebo ako taxislužbu.

(2) Autobusovú dopravu možno prevádzkovať ako pravidelnú, osobitnú pravidelnú alebo príležitostnú.[31])

(3) Prevádzkovať autobusovú dopravu možno len autobusmi alebo autokarmi. Prevádzkovanie osobnej dopravy podľa odseku 1 vozidlami s obsaditeľnosťou najviac deväť osôb vrátane vodiča je prevádzkovaním taxislužby.

§ 9
Pravidelná doprava

(1) Pravidelnou dopravou z hľadiska dopravnej obslužnosti územia je mestská doprava, prímestská doprava a diaľková doprava.

(2) Mestskú dopravu možno prevádzkovať spolu s mestskou električkovou dopravou a mestskou trolejbusovou dopravou ako jednotný mestský dopravný systém vzájomne zosúladených a prepojených liniek a harmonogramu spojov na základe jednotného prepravného poriadku s jednotným systémom predaja cestovných lístkov.

(3) Diaľkovú dopravu možno prevádzkovať ako vnútroštátnu, ak celá trasa autobusovej linky je na území Slovenskej republiky, alebo ako medzinárodnú, ak trasa autobusovej linky presiahne aspoň raz štátnu hranicu Slovenskej republiky bez ohľadu na to, či účelom je nástup alebo výstup cestujúcich, alebo služobná jazda prázdneho vozidla.

§ 10
Dopravná licencia

(1) Dopravnou licenciou sa zriaďuje autobusová linka a jej udelením vzniká prevádzkovateľovi cestnej dopravy oprávnenie prevádzkovať na nej pravidelnú vnútroštátnu dopravu. Na zriadenie medzinárodnej autobusovej linky a na vznik oprávnenia prevádzkovať na nej pravidelnú medzinárodnú dopravu je potrebné povolenie podľa osobitného predpisu[32]) alebo podľa medzinárodnej zmluvy.

(2) Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia. Ak ide v prímestskej doprave o skupinu autobusových liniek jedného prevádzkovateľa pravidelnej dopravy, ktorými zabezpečuje dopravnú obslužnosť aglomerácie nepresahujúcu hranice kraja, možno na ich zriadenie a prevádzkovanie udeliť jednu dopravnú licenciu. Na prevádzkovanie autobusových liniek jedného prevádzkovateľa pravidelnej dopravy v mestskej doprave postačuje jedna dopravná

licencia.

(3) Povoliť zriadenie autobusovej linky a udeliť dopravnú licenciu možno, ak

a) žiadateľ je držiteľom povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy podľa § 5 ods. 1 alebo licencie Spoločenstva podľa § 5 ods. 2,

b) prevádzkovanie pravidelnej dopravy na celej trase navrhovanej autobusovej linky umožňuje technický stav, priepustnosť ciest a bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,

c) je zriadenie vnútroštátnej autobusovej linky v súlade s plánom dopravnej obslužnosti, alebo ak na jej zriadení je záujem dopravného správneho orgánu s prihliadnutím na záujem obcí, zamestnávateľov alebo verejnosti,

d) žiadateľ má vlastnú alebo prenajatú dostatočnú technickú základňu potrebnú na obsluhu autobusovej linky a na prevádzkovanie pravidelnej dopravy na nej podľa cestovného poriadku.

(4) V rozhodnutí o udelení dopravnej licencie môže dopravný správny orgán žiadateľovi uložiť povinnosť

a) používať určitý druh alebo typ autobusu vzhľadom na jeho vek, prepravnú kapacitu, vybavenie alebo technickú úroveň,

b) zabezpečiť v súlade s plánom dopravnej obslužnosti nadväznosť cestovného poriadku autobusovej linky prevádzkovanej vo verejnom záujme na cestovný poriadok iného druhu dopravy, najmä železničnej dopravy, s cieľom obmedziť paralelné trasy a súbežné spoje autobusov a vlakov; to neplatí, ak ide o jednorazovú prepravu veľkého počtu cestujúcich, najmä pri kultúrnych, športových alebo iných verejných podujatiach,

c) zabezpečiť určený okruh služieb cestujúcim na autobusových staniciach,

d) používať zastávku iba na nastupovanie alebo na vystupovanie cestujúcich,

e) zabezpečiť informačné služby pre cestujúcich alebo určitý systém objednávania a predaja cestovných lístkov vrátane predaja s využitím elektronického média a elektronického systému.

(5) Dopravná licencia vo vnútroštátnej doprave sa udeľuje najviac na desať rokov. Platnosť dopravnej licencie možno na žiadosť jej držiteľa predĺžiť, a to aj opakovane, ak sa nezmenili podmienky, ktoré viedli k jej udeleniu.

(6) Platnosť dopravnej licencie zaniká uplynutím času, na ktorý bola udelená, alebo jej odňatím. Ak držiteľom dopravnej licencie je fyzická osoba, platnosť dopravnej licencie zaniká aj dňom smrti jej držiteľa; prevádzkovať autobusovú linku môže dočasne dedič alebo iná osoba, a to najviac na tri mesiace. Ak takáto osoba do troch mesiacov odo dňa smrti držiteľa dopravnej licencie požiada o udelenie dopravnej licencie a spĺňa požiadavky na jej udelenie, dopravný správny orgán jej ju udelí; inak udelí dopravnú licenciu na autobusovú linku inému žiadateľovi.

(7) Zmena dopravnej licencie sa vyžaduje na dočasné prenechanie autobusovej linky inému dopravcovi, na trvalú zmenu trasy autobusovej linky alebo na zmenu spôsobu jej prevádzkovania využitím vykonávajúceho dopravcu alebo subdodávateľa. Povoliť zmenu dopravnej licencie na žiadosť jej držiteľa možno, ak sa tým zabezpečí dodržanie podmienok udelenej dopravnej licencie podľa odsekov 3 a 4.

(8) Dopravná licencia je trvalo neprenosná na inú osobu. Na trvalý prevod autobusovej linky na iného dopravcu pravidelnej dopravy je potrebné odňatie dopravnej licencie doterajšiemu držiteľovi a udelenie dopravnej licencie inému žiadateľovi.

(9) Na zrušenie autobusovej linky je potrebné odňať dopravnú licenciu jej držiteľovi.

(10) Dopravný správny orgán odníme dopravnú licenciu jej držiteľovi, ak

a) mu bolo odňaté povolenie na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy podľa § 5 ods. 1 alebo odňatá licencia Spoločenstva podľa § 5 ods. 2,

b) na jeho podnik bol vyhlásený konkurz,

c) ďalej nie je schopný vykonávať pravidelnú dopravu z podnikateľských, technických alebo personálnych dôvodov,

d) sa autobusová linka stala nepotrebnou vzhľadom na nezáujem cestujúcich,

e) bez vážnej prekážky

1. nezačal na autobusovej linke prevádzkovať pravidelnú dopravu podľa cestovného poriadku do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o udelení dopravnej licencie, alebo

2. prestal prevádzkovať pravidelnú dopravu podľa cestovného poriadku na viac ako 15 pracovných dní,

f) prevádzkovanie pravidelnej dopravy na autobusovej linke dlhodobo neumožňuje technický stav, priepustnosť ciest alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, alebo

g) závažným spôsobom alebo opakovane napriek upozorneniu dopravného správneho orgánu alebo orgánu odborného dozoru porušuje povinnosti dopravcu pravidelnej dopravy podľa tohto zákona alebo povinnosti vyplývajúce z dopravnej licencie a prepravného poriadku,

h) o jej odňatie sám požiadal,

§ 11
Základné povinnosti dopravcu v pravidelnej doprave

(1) Dopravca v pravidelnej doprave je povinný

a) prevádzkovať pravidelnú dopravu na autobusovej linke v súlade s udelenou dopravnou licenciou a so zmluvou o službách vo verejnom záujme (ďalej len „zmluva o službách“) po celý čas ich platnosti (ďalej len „prevádzková povinnosť“),

b) prepravovať cestujúcich podľa tarify (ďalej len „tarifná povinnosť“) a vydať cestujúcemu cestovný lístok alebo iný doklad potvrdzujúci zaplatenie cestovného alebo ho zaevidovať v elektronickom systéme, ak sa na zaplatenie cestovného použilo elektronické médium,

c) uzatvoriť zmluvu o preprave osôb s každým cestujúcim pripraveným na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku (ďalej len „prepravná povinnosť“); to neplatí, ak je vyčerpaná kapacita autobusu podľa osvedčenia o evidencii, cestujúci nie je podľa prepravného poriadku spôsobilý na prepravu alebo prepravu na trase autobusovej linky dočasne znemožňuje aktuálny technický stav, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky,

§ 12
Oprávnenia dopravcu voči cestujúcim

(1) Dopravca je pred začatím prepravy a počas nej oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len „dispečer“) dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

(2) Vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení

a) vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý napriek upozorneniu neuposlúchne pokyn alebo príkaz podľa odseku 1, poruší povinnosť podľa prepravného poriadku, neoprávnene sa zdržiava v autobuse, svojím správaním ohrozuje bezpečnosť prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú jazdu autobusu, znečistí autobus alebo obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu

podľa prepravného poriadku,

b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2,

c) vylúčiť z prepravy cestovnú batožinu, príručnú batožinu cestujúceho alebo jeho živé spoločenské zviera, ak sú prekážkou bezpečnej prepravy alebo pokojnej a pohodlnej prepravy, najmä ak obťažujú cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

§ 13
Práva cestujúcich v pravidelnej doprave

(1) Práva cestujúcich v diaľkovej doprave na autobusových linkách, ktorých trasa medzi východiskovou a cieľovou zastávkou presahuje 250 km, upravuje osobitný predpis.[2])

(2) Ak osobitný predpis[33]) neustanovuje inak, cestujúci má právo

a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok a miestenku až do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,

b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a živého spoločenského zvieraťa v tom istom autobuse,

c) požadovať od osádky autobusu a od dispečera potrebné cestovné informácie o podmienkach prepravy, ktorí sú povinní ich bezodkladne poskytnúť,

d) na vrátenie cestovného, ak sa neuskutočnila preprava, alebo na zľavu z cestovného, ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo dopravca nedodržal svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb.

(3) Cestujúci s miestenkou kúpenou pred nastúpením do autobusu má právo na vyhradené miesto podľa miestenky, ak je pripravený na nastúpenie pred odjazdom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke podľa cestovného poriadku.

(4) Cestujúci so zdravotným postihnutím so psom so špeciálnym výcvikom alebo cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto.

(5) Ak sa niektorý spoj zruší alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má prednostné právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky alebo iným spojom inej autobusovej linky toho istého dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného.

§ 14
Povinnosti cestujúcich v pravidelnej doprave

(1) Cestujúci je povinný

a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,

b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen

osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,

d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

(2) Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonnom zástupcovi.

(3) Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje v rozsahu podľa odseku 2 sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil na mieste paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.

§ 15
Cestovný poriadok

(1) Pravidelná doprava na autobusovej linke sa uskutočňuje podľa cestovného poriadku.

(2) Cestovný poriadok zostavuje dopravca samostatne pre každú autobusovú linku. Ak pravidelnú dopravu na jednej autobusovej linke prevádzkujú dvaja alebo viacerí dopravcovia, zostavujú jeden spoločný cestovný poriadok pre túto linku. V dopravnej licencii možno určiť alebo v zmluve o službách dohodnúť, že sa zostaví jeden cestovný poriadok aj vtedy, ak niekoľkí dopravcovia uskutočňujú pravidelnú dopravu na niekoľkých autobusových linkách, ktoré sú sčasti spoločné alebo na seba nadväzujú, križujú sa alebo inak súvisia.

(3) Cestovný poriadok a jeho zmeny schvaľuje dopravný správny orgán. Ak cestovný poriadok upravuje trasu autobusovej linky a harmonogram spojov na základe plánu dopravnej obslužnosti alebo zmluvy o službách, schvaľuje ho, ako aj jeho zmeny, aj objednávateľ dopravných služieb (ďalej len „objednávateľ“). Objednávateľ pri schvaľovaní cestovného poriadku dbá o to, aby sa cestovný poriadok alebo jeho zmena čo najmenej dotkli plnenia záväzkov iných dopravcov a záväzkov v železničnej doprave a aby sa čo najlepšie využili dopravné kapacity s cieľom uspokojiť dopyt a požiadavky verejnosti na dopravné služby.

(4) Cestovný poriadok sa zostavuje spravidla na jeden rok a jeho zmeny raz za polrok. Ak sa po schválení cestovného poriadku alebo jeho zmeny podstatne zmenili rozhodujúce okolnosti, najmä plán dopravnej obslužnosti, zmluva o službách, cestovný poriadok železničnej dopravy, požiadavky obcí alebo verejnosti na dopravné služby alebo technický stav, priechodnosť ciest na trase autobusovej linky, objednávateľ môže vo verejnom záujme nariadiť mimoriadnu zmenu cestovného poriadku.

(5) Dopravca je povinný zverejniť cestovný poriadok a jeho zmenu v dostatočnom predstihu najneskôr 10 dní pred začiatkom platnosti na svojom webovom sídle, na autobusových staniciach a zastávkach, prípadne aj iným vhodným spôsobom.

§ 16
Cestovný lístok a kontrola cestovných lístkov

(1) Potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného

lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

(2) Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na jednu prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho vo vyznačenom časovom období platnosti cestovného lístka na opakované prepravy všetkými spojmi jednej autobusovej linky; v mestskom dopravnom systéme alebo v integrovanom dopravnom systéme aj viacerými alebo všetkými linkami dopravného systému.

(3) Jednorazový cestovný lístok je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok alebo jednorazový cestovný lístok vyhotovený na meno a priezvisko cestujúceho je neprenosný.

(4) Cestujúci je povinný

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,

b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,

c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

(5) Cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

§ 17
Tarifa

(1) Tarifa upravuje

a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,

b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,

c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,

d) ceny za prepravu autobusových zásielok,

e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a

f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

(2) Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

(3) Dopravca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

§ 18
Dopravná obslužnosť

(1) Dopravnou obslužnosťou na účely tohto zákona sa rozumie vytvorenie ponuky primeraného rozsahu dopravných služieb vo vnútroštátnej doprave na zabezpečenie pravidelnej dopravy na

území kraja alebo obce.

(2) Primeraným rozsahom sa na účely odseku 1 rozumie počet spojov za deň, presnosť a pravidelnosť jednotlivých spojov na jednotlivých autobusových linkách na uspokojenie dopytu verejnosti počas jednotlivých dní v týždni pri zohľadnení možností súbežných prepráv[34]) a prestupu, vzdialenosti k zastávkam, priepustnosti ciest v priebehu dňa, bezpečnosti prepráv, výbavy a kapacity vozidiel a cestovného pre vybrané skupiny cestujúcich.

§ 19
Objednávateľ

(1) Ak nie je dostatočne zabezpečená dopravná obslužnosť územia pravidelnou dopravou prevádzkovanou dopravcami na komerčnom základe ani železničnou dopravou, objednávateľ je oprávnený vo verejnom záujme objednať dopravné služby v rozsahu potrebnom na zabezpečenie dopravnej obslužnosti územia.

(2) Objednávateľom na účely tohto zákona je orgán verejnej správy, ktorý je podľa zákona povinný organizovať a zabezpečovať dopravnú obslužnosť územia kraja alebo obce v pravidelnej doprave.

§ 20
Plán dopravnej obslužnosti

(1) Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti územia objednávateľ zostavuje plán dopravnej obslužnosti a uzatvára s dopravcami zmluvy o službách.

(2) Pri zostavovaní plánu dopravnej obslužnosti objednávateľ berie do úvahy oprávnené požiadavky verejnosti, prevádzkované železničné a autobusové linky a ich prepravnú kapacitu a ďalšie kapacitné možnosti dopravcov, technický stav ciest na trase autobusových liniek, kapacitné možnosti súbežnej železničnej dopravy a mestskej dráhovej dopravy, hospodárnosť zabezpečovania prepravy a finančné možnosti verejného rozpočtu na úhradu za službu vo verejnom záujme[35]) (ďalej len „príspevok“). Pri zostavovaní plánu dopravnej obslužnosti objednávateľ spolupracuje s objednávateľom dopravných služieb železničnej dopravy na zosúladení kapacitných a prevádzkových možností v železničnej doprave a v pravidelnej autobusovej doprave.

(3) Plán dopravnej obslužnosti obsahuje najmä

a) zoznam autobusových liniek alebo ich častí, na ktorých sa má uskutočňovať pravidelná doprava vo verejnom záujme,

b) požiadavky na primeraný rozsah dopravných služieb,

c) spôsob riešenia súbežnej dopravy, opatrenia na zabezpečenie koordinácie a nadväznosti na železničnú dopravu alebo na mestskú dráhovú dopravu,

d) spôsob výpočtu a harmonogram poskytovania príspevku z verejného rozpočtu,

e) možnosti úpravy sadzby základného cestovného alebo udelenia výlučného práva[36]) na dopravné služby na určitej autobusovej linke alebo na určitých zastávkach,

f) ciele a zámery riešenia disproporcie dopytu a ponuky v určitom území vrátane potreby investícií do vozidlového parku, do technickej základne alebo do organizácie a trasy autobusových liniek.

(4) Objednávateľ musí vypracovať plán dopravnej obslužnosti tak, aby riešil efektívnosť a hospodárnosť zabezpečovania dopravnej obslužnosti, najmä racionálne usporiadanie pravidelnej dopravy s cieľom minimalizovať súbežné prepravy a vytvoriť funkčnú nadväznosť pravidelnej dopravy na železničnú dopravu a na mestskú dráhovú dopravu a aby podporoval integrované dopravné systémy.

(5) Plán dopravnej obslužnosti je podkladom na udeľovanie dopravných licencií, na uzatváranie zmlúv o službách a na zostavovanie cestovných poriadkov v pravidelnej doprave.

§ 21
Zmluva o službách

(1) Účelom zmluvy o službách je zabezpečiť verejnosti bezpečné, efektívne a kvalitné dopravné služby za určené základné cestovné, ich primeranú výkonnosť podľa potrieb dopravnej obslužnosti územia a zohľadniť sociálne a environmentálne faktory a ciele regionálneho rozvoja, ak nie sú zabezpečené dopravcami pravidelnej dopravy na komerčnom základe.

(2) Zmluvu o službách uzatvára objednávateľ s dopravcom v pravidelnej doprave na dopravné služby, ktoré by inak, najmä pre ekonomickú nevýhodnosť, vôbec neposkytoval, neposkytoval v požadovanom rozsahu alebo kvalite alebo by ich neposkytoval za určené základné cestovné, ale ktoré sú potrebné na zabezpečenie dopravnej obslužnosti územia. Zmluvu o službách nemožno uzatvoriť na diaľkovú dopravu a na komerčné miestne rekreačné a turistické prepravy.

(3) Objednávateľ je povinný podporovať vznik a prevádzkovanie integrovaného dopravného systému. Na tento účel môže objednávateľ uzatvoriť zmluvu o službách aj s obchodnou spoločnosťou založenou na účel prevádzkovania integrovaného dopravného systému (§ 3 ods. 3).

(4) Objednávateľ môže uzavrieť zmluvu o službách len s dopravcom, ktorý má platné povolenie podľa § 5 ods. 1 alebo licenciu Spoločenstva podľa § 5 ods. 2, je držiteľom platnej dopravnej licencie a z hľadiska zabezpečovania dopravnej obslužnosti je spôsobilý splniť záväzok.[37]) Objednávateľ môže výnimočne uzatvoriť zmluvu o službách aj s dopravcom, ktorý ešte nemá dopravnú licenciu, s podmienkou, že do začatia plnenia záväzku ju získa.

(5) Na spôsob výberu dopravcu a spôsob zadávania zmlúv o službách sa vzťahujú osobitné predpisy.[38])

(6) Zmluva o službách s dopravcom pravidelnej dopravy musí mať písomnú formu. Ak osobitný predpis neustanovuje inak,[39]) zmluva o službách obsahuje najmä

a) presné vymedzenie záväzku, najmä vymedzenie územia alebo autobusových liniek, rozsah prepráv a ich časové rozloženie počas dňa a týždňa, ako aj povahu a rozsah výlučných práv, ak boli dohodnuté,

b) prípustnosť plnenia záväzku vykonávajúcim dopravcom alebo subdodávateľom a vymedzenie jeho podielu na prevádzkovaní autobusovej linky,

c) tarifu, najmä maximálnu sadzbu základného cestovného a cestovného vybraných skupín cestujúcich,[40])

d) spôsob výpočtu príspevku a harmonogram jeho postupnej úhrady,

e) spôsob kontroly plnenia záväzku a spôsob vykazovania jeho plnenia,

f) nápravné opatrenia a možné sankcie za neplnenie záväzku,

g) platnosť zmluvy v rozsahu podľa osobitného predpisu.[41])

(7) V zmluve o službách s dopravcom pravidelnej dopravy nemožno obmedziť poskytnutie údajov súvisiacich s poskytovaním služieb podľa tohto zákona.

(8) Ak bola zmluva o službách uzatvorená priamym zadaním s dopravcom, nad ktorým objednávateľ vykonáva kontrolu alebo má na neho hoci len minimálny vplyv, musí byť súčasťou obsahu zmluvy o službách aj mechanizmus umožňujúci návratnosť nadmernej úhrady príspevku do rozpočtu objednávateľa a požiadavky podľa osobitného predpisu.[42]) Takto uzatvorená zmluva

o službách obsahuje aj náklady na zamestnancov dopravcu dohodnuté v kolektívnej zmluve, ktoré sú spojené s plnením záväzku.

(9) Súčasťou obsahu zmluvy o službách sú aj požiadavky na normy kvality a bezpečnosti pravidelnej dopravy vo verejnom záujme vrátane technických noriem vzťahujúcich sa na prepravu cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou a požiadavky na vek, vybavenie a technickú úroveň autobusov.

(10) Dopravca, ktorý uzatvoril zmluvu o službách, je povinný počas trvania záväzku pri kúpe alebo lízingu autobusov, ktorých predpokladaná cena bez dane z pridanej hodnoty sa rovná alebo je vyššia ako finančný limit podľa osobitného predpisu,[43]) zohľadniť energetické a environmentálne vplyvy prevádzky vozidiel počas ich životnosti podľa osobitného predpisu.[44])

§ 22
Príspevok

(1) Úhradu od objednávateľa za záväzok tvorí príspevok dohodnutý v zmluve o službách. Príspevok sa uhrádza z rozpočtu objednávateľa.

(2) Výška príspevku sa dohodne podľa rozsahu objednávaných dopravných služieb v záväzku podľa pravidiel ustanovených osobitným predpisom.[45])

(3) Objednávateľ uhrádza príspevok postupne podľa harmonogramu a podmienok dohodnutých v zmluve o službách a po skončení rozpočtového roka uskutoční celkové vyúčtovanie na základe vyhodnotenia plnenia záväzku.

(4) Ak trasa autobusovej linky vedie cez územie dvoch alebo viacerých objednávateľov, zmluvu o službách uzatvára ten z nich, na ktorého území je jej východisková zastávka. Na príspevku za služby vo verejnom záujme sa podieľa každý vyšší územný celok, na území ktorého sa nachádza nácestná alebo cieľová zastávka, ak sa nedohodnú inak. Na úhradu nákladov dopravných služieb môžu prispieť aj obce a mestské časti, v ktorých prospech vznikol záväzok, ako aj zamestnávatelia, ktorých požiadavky na dopravné služby pre svojich zamestnancov boli zohľadnené v pláne dopravnej obslužnosti a dohodnuté v obsahu záväzku.

(5) Dopravca, ktorý uzatvoril zmluvu o službách, je povinný viesť evidenciu nákladov a výnosov z plnenia záväzku oddelene od evidencie nákladov a výnosov z ostatných poskytovaných dopravných služieb.

(6) Ak sa v zmluve o službách nedohodne inak, príspevok možno použiť len na úhradu plnenia záväzku.

§ 23
Povinnosti iných osôb

(1) Vlastník, správca alebo nájomca autobusovej stanice je povinný odplatne na základe zmluvy za rovnakých podmienok sprístupniť priestory a poskytovať služby všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú v nej zastávku. Zriaďovateľ zastávky mimo autobusovej stanice je povinný umožniť inému dopravcovi jej používanie. Vlastník, správca alebo nájomca autobusovej stanice je povinný na svojom webovom sídle zverejniť podmienky využívania priestorov a poskytovania služieb vrátane cenníka.

(2) Označník a informačnú tabuľu na autobusovej stanici je povinný zriadiť a udržiavať vlastník, správca alebo nájomca autobusovej stanice po dohode s dopravcami, ktorí majú v nej zastávku; na zastávke mimo autobusovej stanice má túto povinnosť ten dopravca, ktorý má na nej najviac autobusových spojov, ak sa dopravcovia nedohodli inak.

(3) Ak sa dopravcovia nedohodnú na podiele úhrady nákladov s vlastníkom, správcom alebo nájomcom autobusovej stanice a so zriaďovateľom zastávky mimo autobusovej stanice podľa odsekov 1 a 2 inak, znášajú podiel podľa rozsahu využívania autobusovej stanice a zastávky a služieb, ktoré sú im poskytované.

(4) Vlastník alebo správca cesty, po ktorej vedie trasa autobusovej linky, je povinný v nevyhnutnom rozsahu strpieť zriadenie zastávky a umiestnenie jej označníka, prístrešku pre cestujúcich a zariadenia na automatizovaný výdaj cestovných lístkov a umožniť ich údržbu a opravy.

(5) Vlastník autobusovej čakárne a prístrešku pre cestujúcich a zriaďovateľ zastávky sú povinní udržiavať ich v prevádzkyschopnom stave a čisté, ako aj stavebne ich bezbariérovo upraviť pre cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou.

§ 24
Osobitná pravidelná doprava

(1) Osobitnou pravidelnou dopravou je pravidelná doprava pre vopred dohodnuté skupiny cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich, najmä doprava zamestnancov do zamestnania a zo zamestnania a žiakov a študentov do vzdelávacích zariadení a späť. Uskutočňuje sa na základe zmluvy medzi dopravcom a objednávateľom prepravy po dohodnutej trase s dohodnutými zastávkami v dohodnutej periodicite.

(2) Osobitná pravidelná doprava môže byť súbežná s trasou autobusovej linky pravidelnej dopravy s využívaním jej zastávok a prístreškov podľa dohody s jej prevádzkovateľom alebo samostatná po vlastnej trase s vlastnými zastávkami.

(3) Dopravca má v osobitnej pravidelnej doprave prepravnú povinnosť a povinnosti dopravcu len vo vzťahu k dohodnutej skupine cestujúcich; nemá prevádzkovú povinnosť ani tarifnú povinnosť.

(4) Z osobitnej pravidelnej dopravy je vylúčená preprava autobusových zásielok, cestovnej batožiny a stojacich cestujúcich; to neplatí, ak ide o prepravu cestujúcich len na území obce.

(5) Dopravca v osobitnej pravidelnej doprave je povinný používať na plnenie dopravných služieb vhodné autobusy, ktoré sú uspôsobené alebo vybavené na prepravu dohodnutých skupín cestujúcich, ak ich preprava, nastupovanie alebo vystupovanie vyžaduje osobnú asistenciu, inú pomoc alebo použitie technického zariadenia.

(6) Používané autobusy musia byť popri označení obchodným menom dopravcu označené vpredu a vzadu názvom cieľovej zastávky a nápisom označujúcim osobitnú pravidelnú dopravu, napríklad Školský autobus, Zmluvná preprava alebo obchodným menom objednávateľa prepravy.

§ 25
Príležitostná doprava

(1) Príležitostná doprava sa uskutočňuje na základe dohody s objednávateľom príležitostnej dopravy ako jednorazová zmluvná preprava dohodnutej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase s dohodnutými zastávkami.

(2) Dopravca príležitostnej dopravy má prepravnú povinnosť a povinnosti dopravcu len voči prepravovanej skupine cestujúcich; nemá prevádzkovú povinnosť ani tarifnú povinnosť.

(3) Z príležitostnej dopravy je vylúčená preprava autobusových zásielok a stojacich cestujúcich.

(4) Používané autobusy a autokary musia byť popri označení obchodným menom dopravcu

príležitostnej dopravy označené vpredu a vzadu nápisom Zájazd.

(5) Držiteľ dopravnej licencie na pravidelnú dopravu môže vykonávať vnútroštátnu príležitostnú dopravu a na základe jazdného listu[46]) aj medzinárodnú príležitostnú dopravu.

§ 26
Taxislužba

(1) Taxislužba je prevádzkovanie osobnej dopravy vozidlami taxislužby ako prepravy jednotlivých cestujúcich alebo skupiny cestujúcich do cieľového miesta podľa zmluvy o preprave osôb.

(2) Dopravca má prevádzkovú povinnosť v rozsahu koncesie, prepravnú povinnosť v rozsahu prepravného poriadku a tarifnú povinnosť podľa tarify.

(3) Dopravca môže ponúkať poskytovanie dopravných služieb zverejnením základných podmienok ich poskytovania na stanovišti taxislužby, na svojom webovom sídle, na vozidlách taxislužby, formou reklamy alebo zriadením dispečingu a propagáciou objednávkovej služby.

(4) Dopravca môže uzavrieť zmluvu o preprave osôb s cestujúcim

a) prostredníctvom vodiča vozidla taxislužby na stanovišti taxislužby alebo kdekoľvek na území určenom v koncesii, kde sa počas jazdy bez cestujúceho nachádza s vozidlom taxislužby,

b) vo svojom sídle, na inom vopred zverejnenom mieste alebo na obvyklej zastávke vozidla taxislužby na pravidelnej trase, ktorá však nesmie byť súbežná s trasou autobusovej linky alebo

c) prostredníctvom dispečingu.

(5) Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť podrobnosti o výkone taxislužby na území obce a vydať prevádzkový poriadok stanovišťa taxislužby.

§ 27
Koncesia

(1) Prevádzkovať taxislužbu môže len držiteľ koncesie podľa tohto zákona.

(2) Koncesia oprávňuje dopravcu ponúkať dopravné služby a uzatvárať zmluvy o preprave osôb len na území vymedzenom v koncesii. Dopravca môže prepraviť cestujúceho z územia vymedzeného v koncesii do ktoréhokoľvek cieľového miesta v Slovenskej republiky alebo v cudzine a z cieľového miesta v Slovenskej republike na územie vymedzené v koncesii.

(3) Udeliť koncesiu možno žiadateľovi, ktorý

a) má najmenej jedno vlastné alebo prenajaté vozidlo, ktoré spĺňa požiadavky na vozidlo taxislužby podľa § 30,

b) má vlastné, prenajaté alebo inak zabezpečené stanovište taxislužby a miesto na garážovanie alebo odstavenie vozidla taxislužby mimo času poskytovania dopravných služieb,

c) je bezúhonný podľa § 6 ods. 3 a 4,

d) má osvedčenie o odbornej spôsobilosti a

e) preukáže finančnú spoľahlivosť podľa § 6 ods. 5.

(4) Koncesiu nemožno udeliť žiadateľovi, na ktorého majetok bol vyhlásený konkurz, počas troch rokov odo dňa ukončenia konkurzu alebo opätovného potvrdenia núteného vyrovnania; to neplatí, ak ku konkurzu alebo k nútenému vyrovnaniu došlo v dôsledku úpadku alebo trestného činu tretej osoby. Koncesiu však možno udeliť žiadateľovi po uplynutí jedného roka odo dňa vyrovnania záväzkov z konkurzu podľa rozvrhového uznesenia súdu. Ak žiadateľ spôsobil konkurz alebo

nútené vyrovnanie úmyselne, možno mu udeliť koncesiu najskôr po piatich rokoch odo dňa úplného vyrovnania záväzkov z konkurzu podľa rozvrhového uznesenia súdu.

(5) Odsek 4 sa vzťahuje aj na žiadateľa, voči ktorému sa zamietlo vyhlásenie konkurzu len pre nedostatok majetku postačujúceho aspoň na úhradu trov konania.

(6) Koncesiu nemožno udeliť ani žiadateľovi, ktorému bol súdom uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo alebo sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v priestupkovom konaní, dokiaľ zákaz trvá.

(7) V rozhodnutí o udelení koncesie môže dopravný správny orgán žiadateľovi uložiť povinnosť

a) používať určitý druh alebo typ vozidiel vzhľadom na vek vozidla, jeho vybavenie a technickú úroveň alebo na vybavenie vozidla na prepravu vybraných skupín cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,

b) používať určité stanovište taxislužby,

c) zabezpečiť informačné služby pre cestujúcich alebo určitý systém objednávania prepravy vrátane využitia elektronického média a elektronického systému.

(8) Koncesia sa udeľuje na desať rokov, ak žiadateľ nepožiadal o kratší čas platnosti. Platnosť koncesie možno na žiadosť jej držiteľa predĺžiť, ak sú splnené požiadavky na prevádzkovanie taxislužby podľa tohto zákona.

(9) Koncesia je trvalo neprenosná na iného. Ak dôjde k prevodu podniku držiteľa koncesie na iného, dopravný správny orgán odníme koncesiu doterajšiemu držiteľovi. Nadobúdateľ podniku sa môže stať prevádzkovateľom taxislužby, ak mu dopravný správny orgán udelí koncesiu.

(10) Na dočasné najviac šesťmesačné prenechanie prevádzkovania taxislužby inému prevádzkovateľovi taxislužby sa vyžaduje rozhodnutie dopravného správneho orgánu o dočasnej zmene koncesie, a to na žiadosť držiteľa koncesie z dôvodu vážnej prekážky prevádzkovania taxislužby, alebo ak sa tým zabezpečí dodržanie podmienok prevádzkovania taxislužby podľa koncesie. So zmenou koncesie musí súhlasiť dočasný prevádzkovateľ taxislužby.

(11) Platnosť koncesie zaniká uplynutím času, na ktorý bola udelená, alebo jej odňatím.

(12) Ak držiteľom koncesie je fyzická osoba, platnosť koncesie zaniká aj dňom smrti jej držiteľa. V prevádzkovaní taxislužby môže až do skončenia dedičského konania o podnik zomrelého držiteľa koncesie pokračovať jeho dedič, pozostalý manžel alebo iná osoba, ak spĺňa požiadavku bezúhonnosti podľa § 6 ods. 3. Pokračovanie v prevádzkovaní taxislužby musí ohlásiť dopravnému správnemu orgánu do troch pracovných dní odo dňa začatia pokračovania v prevádzkovaní taxislužby a priložiť výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace. Dopravný správny orgán do 15 dní odo dňa doručenia ohlásenia oznámi, že nemá námietky proti pokračovaniu prevádzkovania taxislužby, alebo zakáže pokračovať v prevádzkovaní taxislužby z dôvodu, že nie sú splnené požiadavky na prevádzkovanie taxislužby.

(13) Dopravný správny orgán odníme koncesiu, ak jej držiteľ

a) prestal spĺňať požiadavky podľa tohto zákona,

b) na jeho podnik bol vyhlásený konkurz,

c) nie je ďalej schopný vykonávať činnosť dopravcu z podnikateľských, technických alebo personálnych dôvodov a ak ide o fyzickú osobu, aj zo zdravotných dôvodov,

d) nezačal bez vážnej prekážky prevádzkovať taxislužbu podľa podmienok uložených v koncesii a podľa prepravného poriadku do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o udelení koncesie,

e) napriek upozorneniu a uloženej pokute prevádzkuje taxislužbu v rozpore so zákonom, s koncesiou alebo s prepravným poriadkom,

f) o jej odňatie sám požiadal.

§ 28
Preukaz vodiča vozidla taxislužby

(1) Vodičom vozidla taxislužby môže byť len ten, kto je držiteľom preukazu vodiča vozidla taxislužby (ďalej len „preukaz vodiča“). Vodič vozidla taxislužby musí byť v pracovnom pomere k prevádzkovateľovi taxislužby po ustanovený týždenný pracovný čas alebo prevádzkovať taxislužbu ako samostatne zárobkovo činná osoba.

(2) Preukaz vodiča možno vydať tomu, kto

a) je najmenej tri roky držiteľom vodičského oprávnenia skupiny alebo podskupiny oprávňujúcej viesť vozidlo taxislužby,

b) má najmenej 21 rokov,

c) je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu,

d) je bezúhonný,

(3) Za bezúhonného sa na účely vydania preukazu vodiča nepovažuje

a) ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za nedbanlivostný trestný čin súvisiaci s cestnou premávkou alebo s poskytovaním služieb zákazníkom a trest nebol zahladený,

b) ten, komu bol súdom uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo, alebo sankcia zákazu činnosti viesť motorové vozidlo v priestupkovom konaní, dokiaľ zákaz trvá.

(4) Odborná spôsobilosť vodiča vozidla taxislužby sa získava skúškou pred skúšobnou komisiou a osvedčuje sa vydaním preukazu vodiča.

§ 29
Práva a povinnosti vodiča vozidla taxislužby

(1) Vodič vozidla taxislužby je povinný poskytovať dopravné služby podľa prepravného poriadku, najmä

a) prepraviť cestujúceho podľa pokynov dispečingu z vopred dohodnutého miesta a cestujúceho, ktorý prejaví záujem o prepravu na stanovišti taxislužby, na obvyklom mieste na pravidelnej trase prepravy skupiny cestujúcich alebo kdekoľvek na ceste počas jazdy vozidla taxislužby bez cestujúceho okrem zastávok pravidelnej dopravy,

b) používať strešné svietidlo na oznamovanie, či je vozidlo taxislužby voľné alebo obsadené cestujúcim alebo zadanou objednávkou,

c) naložiť a upevniť cestovnú batožinu a iné veci cestujúceho a po skončení prepravy ich vyložiť,

d) umožniť cestujúcemu pohľad na displej taxametra počas jazdy od nastúpenia až po vystúpenie,

e) uskutočniť prepravu po najkratšej trase prepravy, ktorú umožňuje dopravná situácia; inú trasu prepravy môže použiť len so súhlasom cestujúceho alebo na jeho návrh, alebo ak ide o vopred známu pravidelnú trasu prepravy skupiny cestujúcich,

f) vziať iného cestujúceho len so súhlasom cestujúceho alebo na jeho návrh; to neplatí, ak ide o cestujúceho nastupujúceho na obvyklom mieste na pravidelnej trase prepravy skupiny cestujúcich a vo vozidle taxislužby je voľné miesto alebo ak s cestujúcim bola vopred uzatvorená

zmluva o preprave osôb,

g) vydať cestujúcemu potvrdenie o zaplatenom cestovnom; kópia v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe je súčasťou registratúry prevádzkovateľa taxislužby,

h) mať vo vozidle taxislužby na mieste viditeľnom cestujúcemu preukaz vodiča,

i) mať vo vozidle taxislužby kompletné tarifné podmienky a umožniť cestujúcemu na požiadanie nahliadnuť do nich.

(2) Vodič vozidla taxislužby môže odmietnuť vykonať prepravu alebo nedokončiť začatú prepravu, ak

a) to neumožňuje technický stav a priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky na trase prepravy najmä v dôsledku poveternostných vplyvov, poškodenia pozemnej komunikácie alebo dopravnej nehody,

b) správanie sa cestujúceho, najmä ak je agresívny alebo ozbrojený, alebo čas prepravy, cieľové miesto, trasa prepravy alebo iné okolnosti vzbudzujú u vodiča obavu o svoje zdravie, o bezpečnosť prepravy alebo o vozidlo taxislužby,

c) vzhľadom na stav cestujúceho hrozí znečistenie vozidla taxislužby alebo obťažovanie vodiča počas jazdy,

d) cestujúci napriek upozorneniu vo vozidle taxislužby fajčí, konzumuje jedlo a nápoje alebo kŕmi prepravované zviera alebo na prednom sedadle manipuluje s príručnou batožinou, novinami, mapou alebo inou vecou, ktorou možno obmedziť výhľad vodiča alebo ohroziť vedenie vozidla taxislužby,

e) cestujúci má batožinu, ktorú vzhľadom na jej početnosť, veľkosť, hmotnosť alebo tvar nie je možné naraz prepraviť, alebo chce prepravovať zvieratá, ktoré vzhľadom na ich veľkosť, početnosť alebo správanie nie je možné prepraviť v priestore pre cestujúcich ani v batožinovom priestore.

(3) Ak vodič vozidla taxislužby odmietne prepraviť cestujúceho z dôvodu podľa odseku 2 písm. e), je povinný ohlásiť to dispečingu s cieľom zabezpečiť pristavenie vhodného vozidla taxislužby alebo inému vodičovi, ktorý má spôsobilé vozidlo taxislužby.

§ 30
Vozidlo taxislužby

(1) Vozidlom taxislužby môže byť len vozidlo, ktoré

a) je uvedené v koncesii a má v koncesii pridelené evidenčné číslo vozidla taxislužby; toto číslo musí byť umiestnené vo vozidle taxislužby na mieste viditeľnom pre cestujúceho,

b) je na predných ľavých a pravých dverách označené obchodným menom prevádzkovateľa taxislužby a telefónnym číslom dispečingu objednávkovej služby, ak ju prevádzkovateľ taxislužby zriadil; inak telefónnym číslom vodiča alebo dopravcu,

c) má pevne zabudovaný funkčný taxameter spĺňajúci požiadavky na určené meradlá, ktorý umožňuje cestujúcemu počas prepravy sledovať okamžitú cenu cestovného a ktorý vydáva potvrdenku o zaplatenom cestovnom; taxameter nemusí mať vozidlo taxislužby použité na prepravu skupiny cestujúcich, ktorí zaplatili cestovné pred začatím prepravy alebo na obvyklých miestach na pravidelnej trase prepravy,

d) má na pravých predných dverách a vo vnútri vozidla taxislužby na mieste viditeľnom pre cestujúceho základnú sadzbu cestovného; to neplatí, ak ide o vozidlo taxislužby použité na prepravu skupiny cestujúcich, ktorí zaplatili cestovné pred začatím prepravy alebo na obvyklých miestach na pravidelnej trase prepravy,

e) je poistené pre prípad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú cestujúcemu na zdraví alebo na jeho majetku,

f) je vybavené pevným alebo odnímateľným strešným svietidlom žltej farby s nápisom TAXI,

g) musí umožniť prepravu najmenej 50 kg cestovnej batožiny pri plnom obsadení v rámci celkovej hmotnosti vozidla alebo musí mať batožinový priestor alebo ložný priestor s objemom najmenej 375 dm^3.

(2) Dopravný správny orgán zaeviduje v koncesii podľa odseku 1 písm. a) ako vozidlo taxislužby len vozidlo, ktoré

a) má najmenej troje vstupných dverí do priestoru pre vodiča a cestujúcich,

b) je podľa osvedčenia o evidencii schválené na prepravu najmenej štyroch osôb a najviac deviatich osôb vrátane vodiča,

c) má najviac päť rokov odo dňa uvedenia do prevádzky alebo najazdených najviac 100 000 km s benzínovým motorom alebo hybridným pohonom alebo najviac 150 000 km s naftovým motorom.

(3) Vozidlo taxislužby môže byť vybavené deliacou stenou na ochranu vodiča. Deliaca stena musí byť umiestnená tak, aby oddeľovala vodiča od cestujúcich, ale aby umožňovala komunikáciu vodiča s cestujúcim, najmä posuvnou časťou, sklopením alebo pevnými otvormi.

(4) Prevádzkovateľ taxislužby musí mať na každých 15 prevádzkovaných vozidiel taxislužby najmenej jedno vozidlo taxislužby, ktoré je počtom sedadiel alebo veľkosťou batožinového priestoru alebo ložného priestoru uspôsobené alebo vybavené na prepravu viac ako štyroch a najviac ôsmich cestujúcich, vybraných skupín cestujúcich s príslušenstvom, veľkého počtu kusov batožiny alebo rozmernej batožiny.

§ 31
Prepravné povolenie v medzinárodnej doprave

(1) Dopravca so sídlom v Slovenskej republike potrebuje na uskutočnenie prepravy do iného štátu, z iného štátu alebo cez územie iného štátu prepravné povolenie príslušného orgánu tohto štátu alebo licenciu medzinárodnej organizácie.

(2) Ak príslušný orgán iného štátu alebo medzinárodná organizácia hromadne poskytne prepravné povolenia alebo licencie dopravnému správnemu orgánu, ten ich odovzdá dopravcom so sídlom v Slovenskej republike.

(3) Ak dopravca nevyužije prepravné povolenie na uskutočnenie prepravy alebo závažne poruší svoju povinnosť v cestnej doprave týkajúcu sa osádky vozidla alebo technického stavu vozidla počas uskutočňovania prepravy na základe prepravného povolenia podľa odseku 1, dopravný správny orgán mu môže odoprieť odovzdanie ďalších prepravných povolení do tohto štátu.

(4) Prepravné povolenie podľa odseku 1 nemožno odovzdať osobe, ktorá nie je dopravcom s licenciou Spoločenstva podľa § 5 ods. 2 alebo nie je zapísaná v obchodnom registri, ani dopravcovi, ktorý použil na prepravu cudzie prepravné povolenie, sfalšoval prepravné povolenie alebo sfalšované prepravné povolenie vedome použil.

(5) Dopravca v nákladnej doprave so sídlom v inom štáte potrebuje na uskutočnenie prepravy na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky prepravné povolenie Slovenskej republiky alebo licenciu medzinárodnej organizácie.

(6) Dopravný správny orgán je oprávnený zakázať dopravcovi so sídlom v inom štáte prepravu na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky, a to až na päť rokov, ak opakovane

poruší dôležitú povinnosť, ktorá vyplýva z medzinárodnej zmluvy alebo z tohto zákona.

§ 32
Vozidlo prenajaté bez vodiča

(1) Na prepravy v nákladnej doprave možno použiť aj prenajaté vozidlo, ak je evidované v Slovenskej republike alebo v štáte, v ktorom má nájomca sídlo alebo trvalý pobyt, a sú v ňom tieto doklady:

a) zmluva o prenájme vozidla alebo jej osvedčená kópia alebo osvedčený výpis z nej, v ktorom sú uvedené identifikačné údaje o prenajímateľovi, o nájomcovi, o vozidle, dátum uzavretia zmluvy a doba jej platnosti, a

b) pracovná zmluva alebo jej osvedčená kópia obsahujúca názov zamestnávateľa, meno a priezvisko zamestnanca, dátum uzavretia a dobu platnosti zmluvy alebo iný doklad o pracovnom vzťahu vodiča k nájomcovi vozidla, ak vodič nie je zároveň nájomcom vozidla.

(2) Prenajatým vozidlom na účely odseku 1 sa rozumie vozidlo, ktoré prenajímateľ nájomnou zmluvou za odplatu a na určenú dobu prenecháva bez vodiča na užívanie prevádzkovateľovi nákladnej dopravy na účet tretej osoby alebo na vlastný účet.

(3) Zmluva o prenájme vozidla podľa odseku 1 písm. a) sa musí vzťahovať výhradne na prenájom vozidla bez vodiča a nesmie byť spojená so zmluvou uzavretou s tým istým podnikom, ktorej predmetom je poskytnutie vodiča alebo osádky.

§ 33
Kabotážna preprava

(1) Ak osobitný predpis[47]) alebo medzinárodná zmluva neustanovuje inak, dopravca so sídlom alebo s trvalým pobytom v inom štáte môže vykonať prepravu medzi dvomi miestami na území Slovenskej republiky len na základe povolenia dopravného správneho orgánu.

(2) Kabotážna preprava na území Slovenskej republiky je vylúčená pri pravidelnej doprave.

TRETIA ČASŤ
PREPRAVA NEBEZPEČNÝCH VECÍ

§ 34
Preprava nebezpečných vecí

(1) V cestnej doprave možno prepravovať len nebezpečné veci, ktorých prepravu povoľuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná[48]) (ďalej len „dohoda ADR“); to neplatí, ak ide o

a) prepravu nebezpečných vecí vo vojenskom obvode alebo v inom uzavretom priestore ozbrojených síl vozidlom ozbrojených síl alebo o prepravu nebezpečných vecí v kolóne vozidiel ozbrojených síl po predpísanej trase prepravy a pod trvalým dohľadom odosielateľa,

b) prepravu výbušnín vozidlami ozbrojených síl alebo vozidlami ozbrojených bezpečnostných zborov pod ich trvalým dohľadom po celej trase prepravy,

c) časovo obmedzené dopravné operácie s jednoznačne určenými nebezpečnými vecami, a to aj so zakázanými, ktoré individuálne výnimočne povolil dopravný správny orgán za dodržania podmienky, že nie je ohrozená bezpečnosť, alebo

d) prepravu vozidiel vyradených z evidencie motorových vozidiel bez akumulátora, z ktorých nevytekajú prevádzkové kvapaliny a neuniká horľavý plyn.

(2) Prepravu nebezpečných vecí na území Slovenskej republiky možno uskutočniť len spôsobom a za podmienok určených v dohode ADR a ustanovených týmto zákonom.

(3) Prepravu nebezpečných vecí možno uskutočniť len typovo schváleným vozidlom a s použitím obalov, nádob, cisterien a kontajnerov, ktoré sú schválené a označené. Osobitné predpisy,[49]) ktoré ustanovujú typové bezpečnostné požiadavky na vozidlá a prepravné zariadenia a spôsoby ich používania, uskladňovania, čistenia, dezinfekcie a dekontaminácie a pravidlá manipulácie a prepravy výbušnín, rádioaktívnych látok, chemických látok, biologických a iných nebezpečných odpadov, živých mikroorganizmov a geneticky modifikovaných organizmov, musia byť dodržané pri balení a inej manipulácii pred prepravou, pri nakládke, počas prepravy a pri vykládke nebezpečných vecí.

(4) Nebezpečné veci môže prepravovať len dopravca, ktorý vymenoval jedného alebo niekoľkých bezpečnostných poradcov, má potrebnú technickú základňu, vozidlá a prepravné zariadenia podľa odseku 3 a osádky vozidiel a ďalšie osoby zúčastnené na nakládke, vykládke alebo inej manipulácii s nebezpečnými vecami, ktoré boli zaškolené bezpečnostnými poradcami.

(5) Každý, kto je zúčastnený na preprave nebezpečných vecí, je povinný dodržiavať pravidlá manipulácie a prepravy, bezpečnostné opatrenia určené na manipuláciu s nimi a na ich prepravu, dodržiavať pokyny bezpečnostných poradcov, a ak došlo k dopravnej nehode alebo inej havárii s únikom nebezpečných vecí, minimalizovať rozsah škôd na zdraví ľudí a zvierat, na majetku a na životnom prostredí.

(6) Každý je povinný správať sa tak, aby nezvyšoval predvídateľné nebezpečenstvo hroziace z prepravovaných nebezpečných vecí.

§ 35
Povinnosti účastníkov prepravy nebezpečných vecí

(1) Odosielateľ nebezpečných vecí je povinný odovzdať na prepravu zásielku nebezpečných vecí, ktorá je v súlade s požiadavkami tohto zákona, a

a) presvedčiť sa, či nebezpečné veci sú správne zatriedené, a preveriť, či ich preprava cestnou dopravou je povolená,

b) poskytnúť dopravcovi informácie a údaje, a ak je to potrebné, požadované prepravné a sprievodné doklady,

c) používať len obaly, nádoby na voľne ložené látky a cisternové vozidlá, snímateľné cisterny, batériové vozidlá, viacčlánkové kontajnery na plyn, prenosné cisterny a cisternové kontajnery, ktoré boli schválené na prepravu príslušných látok a sú označené predpísaným spôsobom,

d) dodržiavať predpisy o spôsobe odoslania a obmedzenia na odoslanie,

e) zabezpečiť, aby vyprázdnené, nevyčistené a neodplynené cisterny alebo vyprázdnené, nevyčistené vozidlá a kontajnery na voľne ložené látky boli primerane označené bezpečnostnými značkami a aby vyprázdnené, nevyčistené cisterny boli uzavreté a predstavovali rovnaký stupeň nepriepustnosti, ako plné cisterny.

(2) Ak odosielateľ nebezpečných vecí koná na príkaz tretej strany, povinnosti podľa odseku 1 má tretia strana voči odosielateľovi nebezpečných vecí.

(3) Príjemca nebezpečných vecí je povinný

a) zásielku bezodkladne po jej dodaní zabezpečiť pred tretími osobami a bezpečne ju uskladniť,

b) obhliadnuť zásielku, či prepravné obaly nemajú zjavné poškodenie, netesnosť alebo trhliny a či zásielka je v súlade so sprievodnými dokladmi a s ostatnými požiadavkami podľa dohody ADR,

c) zabezpečiť manipuláciu s prepravnými obalmi až do ich vyčistenia alebo odplynenia.

(4) Dopravca je povinný zabezpečiť prepravu nebezpečných vecí v súlade s požiadavkami tohto zákona, najmä

a) preveriť, či je povolené nebezpečné veci určené na prepravu prepravovať cestnou dopravou,

b) overiť, či odosielateľ poskytol pred začiatkom prepravy predpísané informácie k prepravovaným nebezpečným veciam, či sa v dopravných jednotkách nachádzajú predpísané doklady, alebo ak sa namiesto papierových dokladov používa elektronické spracovanie údajov alebo elektronická výmena údajov, či sú údaje k dispozícii počas prepravy spôsobom, ktorý je prinajmenšom rovnocenný papierovej dokumentácii,

c) vizuálne sa presvedčiť, či vozidlo a náklad nemajú zjavné poškodenia, netesnosti alebo trhliny a či nechýba niektorá súčasť výstroja typovo schváleného vozidla,

d) presvedčiť sa, či neuplynula lehota nasledujúcej skúšky cisternových vozidiel, batériových vozidiel, snímateľných cisterien, prenosných cisterien, cisternových kontajnerov a viacčlánkových kontajnerov na plyn,

e) overiť, či vozidlo nie je preťažené,

f) overiť, či boli na vozidlo pripevnené bezpečnostné nálepky a predpísané označenia,

g) zabezpečiť, aby sa vo vozidle nachádzala osobitná výbava predpísaná písomnými pokynmi pre prípad nehody.

(5) Ostatní účastníci prepravy nebezpečných vecí, ktorí sa podieľajú na ich balení, nakládke, plnení a čistení cisterien a iných prepravných zariadení a vykládke, sú povinní plniť povinnosti a dodržiavať opatrenia podľa dohody ADR a manipuláciou s nebezpečnými vecami poveriť len zamestnancov zaškolených bezpečnostným poradcom.

§ 36
Bezpečnostný poradca

(1) Odosielateľ, dopravca, príjemca a každý, kto sa podieľa na preprave nebezpečných vecí balením, plnením, nakládkou, vykládkou alebo inou manipuláciou, pri ktorej by mohlo dôjsť k úniku nebezpečných vecí alebo k ohrozeniu života alebo zdravia ľudí alebo zvierat, poškodeniu majetku alebo ohrozeniu životného prostredia, je povinný vymenovať jedného alebo niekoľkých bezpečnostných poradcov a uložiť im v súlade s požiadavkami dohody ADR konkrétne úlohy, ktoré majú pri preprave nebezpečných vecí zabezpečovať.

(2) Funkciu bezpečnostného poradcu môže vykonávať vedúci dopravy alebo iný zamestnanec povinnej osoby podľa odseku 1 alebo na základe zmluvy pre povinnú osobu podľa odseku 1 právnická osoba alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

(3) Bezpečnostným poradcom môže byť len ten, kto spĺňa požiadavky dohody ADR a má osvedčenie o odbornej spôsobilosti na prepravu príslušného druhu nebezpečných vecí vydané dopravným správnym orgánom na základe odbornej prípravy a skúšky, ktorých obsah upravuje dohoda ADR.

(4) Povinnosti bezpečnostného poradcu v súvislosti s prepravou nebezpečných vecí upravuje dohoda ADR.

§ 37
Odborná príprava a skúška

(1) Odbornú prípravu bezpečnostných poradcov a vodičov tvorí výučba teórie a praktické

cvičenia. Odborná príprava musí byť zameraná na praktickú stránku prepravy nebezpečných vecí; jej rozsah a základný obsah upravuje dohoda ADR.

(2) Skúšku organizuje a skúšobnú komisiu vymenúva a odvoláva dopravný správny orgán. Odbornú prípravu zabezpečujú ním poverené právnické osoby (ďalej len „poverené zariadenie“).

(3) Dopravný správny orgán poverí odbornou prípravou právnickú osobu, ktorá o to požiada a preukáže, že

a) má osvedčenie o živnostenskom oprávnení a je zapísaná v obchodnom registri,

b) má vypracovaný plán výučby, v ktorom uvedie organizáciu, obsah a rozsah výučby teórie a praktických cvičení v súlade s dohodou ADR, predpokladaný počet účastníkov v jednotlivých kurzoch, skladbu vyučovacích predmetov a zoznam učebných materiálov,

c) má lektorov s odbornými predpokladmi; v ich zozname uvedie meno a priezvisko, dosiahnuté vzdelanie a predmet výučby,

d) má vo vlastníctve alebo v nájme miestnosti vhodné ako učebne, ktoré vyhovujú stavebno-technickým požiadavkám na pobytové miestnosti,

e) má vo vlastníctve alebo v nájme vhodné priestory na praktické cvičenia, ktoré zo stavebno-technického hľadiska a z hľadiska vybavenia vyhovujú výučbe a praktickým cvičeniam hasenia požiaru a poskytnutia prvej pomoci pri zasiahnutí nebezpečnou látkou,

f) má vypracovaný kontrolný systém sledovania výučby a praktických cvičení.

(4) Lektor podľa odseku 3 písm. c) musí mať podľa obsahu a formy odbornej prípravy niektorú z týchto kvalifikácií:

a) úplné stredné vzdelanie v odboroch súvisiacich s prevádzkovaním cestnej dopravy alebo s výrobou a prepravou chemických látok a najmenej desať rokov odbornej praxe; to neplatí, ak ide o lektora praktických cvičení hasenia požiaru a poskytovania prvej pomoci pri zasiahnutí nebezpečnou látkou,

b) úplné stredné odborné vzdelanie v odboroch jednotlivých tém odbornej prípravy podľa dohody ADR a najmenej desať rokov odbornej praxe,

c) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijných programoch, ktorých obsahové zameranie súvisí s prevádzkovaním cestnej dopravy alebo s výrobou a prepravou chemických alebo rádioaktívnych látok, a najmenej päť rokov odbornej praxe, alebo osvedčenie bezpečnostného poradcu a tri roky praxe v oblasti prepravy nebezpečných vecí, alebo

d) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijných programoch, ktorých jednotlivé témy obsahovým zameraním súvisia s požiadavkami dohody ADR na odbornú prípravu, a najmenej päť rokov odbornej praxe.

(5) Do odbornej prípravy sa uchádzač prihlasuje podaním žiadosti povereného zariadeniu. Žiadosť obsahuje základné údaje o jeho osobe, vzdelaní a doterajšej praxi pri preprave nebezpečných vecí v cestnej doprave; podrobnosti o obsahu žiadosti a o termínoch jej podávania určuje poverené zariadenie. Za zamestnanca môže žiadosť podať aj jeho zamestnávateľ.

(6) Poverené zariadenie písomne oznamuje dopravnému správnemu orgánu do troch pracovných dní odo dňa začatia odbornej prípravy a do troch pracovných dní odo dňa skončenia odbornej prípravy tieto údaje:

a) obchodné meno a sídlo povereného zariadenia,

b) miesto učební a výcvikových priestorov, v ktorých sa uskutočňuje odborná príprava,

c) dátum začatia a skončenia odbornej prípravy a rozvrh hodín,

d) zoznam účastníkov odbornej prípravy s uvedením mien a priezvisk, dátumu narodenia.

(7) Skúška svojím obsahom a rozsahom musí byť v súlade s dohodou ADR; vykonáva sa po skončení odbornej prípravy. O obsahu skúšky a jej výsledku skúšobná komisia vyhotoví protokol o vykonaní skúšky, ktorý podpisujú všetci členovia skúšobnej komisie, a bezodkladne ho postúpi dopravnému správnemu orgánu na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti. Lehota uloženia protokolu o vykonaní skúšky v registratúre dopravného správneho orgánu je päť rokov.

(8) Potvrdením o absolvovaní odbornej prípravy a skúšky je osvedčenie o odbornej spôsobilosti, ktorého formu a obsah upravuje dohoda ADR.

§ 38
Kontrola prepravy nebezpečných vecí

(1) Kontrolu prepravy nebezpečných vecí vykonávajú kontrolné orgány, ktorými sú:

a) na cestách Policajný zbor v rámci výkonu dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky a colné orgány; kontrolu na cestách možno vykonať aj v spolupráci s dopravnými správnymi orgánmi,

b) v priestoroch technickej základne účastníkov prepravy nebezpečných vecí dopravné správne orgány.

(2) Kontroly na cestách musia byť náhodné a pokrývať čo najväčšiu časť cestnej siete využívanej na prepravu nebezpečných vecí a smú trvať len nevyhnutný čas. Miesta vybrané na kontrolu musia umožňovať, aby nevyhovujúce vozidlo mohlo byť uvedené do požadovaného stavu alebo okamžite odstavené alebo mohlo bez ohrozenia cestnej premávky dôjsť na miesto určené kontrolným orgánom.

(3) Ak to neohrozuje cestnú premávku, osádku vozidla ani kontrolný orgán a je to technicky možné, kontrolný orgán môže z prepravovaných nebezpečných vecí odobrať vzorku na laboratórne preskúmanie.

§ 39
Priebeh kontroly na cestách

(1) Kontrolný orgán pri kontrole na cestách zisťuje, či

a) ide o prepravu povolených nebezpečných vecí a povoleným spôsobom,

b) ide o vozidlo schválené na prepravu prepravovaných nebezpečných vecí a či je vybavené osvedčením o schválení,

c) prepravné obaly sú schváleného typu vo vzťahu k prepravovaným nebezpečným veciam a sú správne označené podľa dohody ADR,

d) nebezpečné veci sú správne uložené, nepresahujú povolenú najvyššiu hmotnosť vozidla, prípustné hodnoty naplnenia nádrže cisternového vozidla alebo prepravného zariadenia ani limitné množstvo v jednej dopravnej jednotke,

e) vodič má osvedčenie ADR o školení vodiča, prepravné a sprievodné doklady od odosielateľa a písomné pokyny na prepravu.

(2) Porušenia predpisov zistené pri kontrole na cestách sa podľa miery nebezpečnosti zatrieďujú do rizikových kategórií I až III.

(3) Kontrolný orgán nariadi kontrolovanej osádke vozidla odstrániť zistené nedostatky na mieste, ak ide o nedostatky zatriedené do rizikových kategórií II a III. Ak to nie je možné a nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo z prepravovaných nebezpečných vecí, môže kontrolný orgán povoliť dojazd do miesta vykládky pri rizikovej kategórii II alebo do technickej základne dopravcu pri

rizikovej kategórii III.

(4) Ak kontrolný orgán zistí porušenie povinnosti, ktorá je zatriedená do rizikovej kategórie I s vysokým rizikom ohrozenia života ľudí, závažného poškodenia ich zdravia alebo významného poškodenia životného prostredia, prijme okamžité ochranné alebo nápravné opatrenia vrátane odstavenia vozidla.

(5) Kontrolný orgán vyhotoví z kontroly na cestách záznam; jedno jeho vyhotovenie odovzdá vodičovi kontrolovaného vozidla.

(6) Kontrolný orgán vedie evidenciu vykonaných kontrol na cestách, v ktorej zaznamenáva

a) počet vykonaných kontrol,

b) počet kontrolovaných vozidiel v členení na vozidlá evidované v Slovenskej republike, evidované v členskom štáte sídla dopravcu a evidované v treťom štáte,

c) počet a druhy zistených priestupkov a iných správnych deliktov a

d) počet a druhy uložených sankcií.

(7) Kontrolný orgán každoročne do 31. marca spracúva podklady do správy o porušeniach a pokutách pri výkone kontroly prepravy nebezpečných vecí na cestách za uplynulý kalendárny rok a zasiela ich Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

ŠTVRTÁ ČASŤ
VEREJNÁ SPRÁVA

§ 40
Základné ustanovenia

(1) Verejnú správu v cestnej doprave vykonávajú dopravné správne orgány a orgány odborného dozoru.

(2) Dopravnými správnymi orgánmi sú:

a) ministerstvo,

b) krajské úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie (ďalej len „krajský úrad dopravy“),

c) vyššie územné celky,

d) obce.

(3) Orgánmi odborného dozoru sú:

a) dopravné správne orgány,

b) Policajný zbor a

c) colné orgány.

§ 41
Ministerstvo

(1) Ministerstvo

a) vypracúva a predkladá vláde Slovenskej republiky koncepcie a rozvojové programy v oblasti podnikania v cestnej doprave a účasti Slovenskej republiky na medzinárodnej cestnej doprave,

b) vydáva povolenia na medzinárodnú pravidelnú dopravu;[50]) zoznam vydaných povolení a licencií Spoločenstva zverejňuje na svojom webovom sídle,

c) udeľuje a odníma dopravné licencie na zriadenie autobusovej linky v medzinárodnej pravidelnej doprave,

d) schvaľuje cestovné poriadky v medzinárodnej pravidelnej doprave,

e) prideľuje orgánom iných štátov prepravné povolenia umožňujúce ich dopravcom uskutočňovať prepravy na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky a rozhoduje, v ktorých prípadoch možno prepravu na územie, z územia alebo cez územie Slovenskej republiky uskutočniť bez prepravného povolenia,

f) odovzdáva prepravné povolenia pridelené príslušnými orgánmi iných štátov alebo medzinárodnou organizáciou vnútroštátnym dopravcom umožňujúce im uskutočniť prepravu na ich územie; ak ide o jednorazové prepravné povolenia, môže tým poveriť krajský úrad dopravy,

g) je oprávnené zakázať dopravcovi so sídlom alebo s trvalým pobytom v inom štáte prevádzkovať cestnú dopravu na území Slovenskej republiky,

h) povoľuje dopravcovi so sídlom alebo s trvalým pobytom v inom štáte kabotážnu prepravu na území Slovenskej republiky v pravidelnej doprave a v nákladnej doprave a je oprávnené požadovať od Európskej komisie prijatie ochranného opatrenia, ak sa preukáže závažné narušenie dopravného trhu na území Slovenskej republiky alebo v niektorej jeho časti,

i) plní úlohu kontaktného miesta zodpovedného za výmenu informácií s orgánmi ostatných členských štátov podľa osobitných predpisov,[51])

j) je orgánom príslušným uznávať[52]) v prípade pochybnosti pravosť dokladov o bezúhonnosti, o finančnej spoľahlivosti a o odbornej spôsobilosti vydaných v inom členskom štáte na účely udelenia povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy a na účely uznania bezúhonnosti vedúceho dopravy,

k) vedie podľa osobitných predpisov[53]) vnútroštátny elektronický register prevádzkovateľov cestnej dopravy a zabezpečuje sprístupnenie jeho obsahu príslušným orgánom iných členských štátov podľa osobitného predpisu[54]) a dopravným správnym orgánom a orgánom odborného dozoru,

l) predkladá Európskej komisii správy o činnosti podľa osobitných predpisov[55]) a každoročne jej predkladá správu o porušeniach a pokutách pri výkone kontroly prepravy nebezpečných vecí na cestách za uplynulý kalendárny rok,

m) vydáva a odníma osvedčenia vodiča,[30])

n) organizuje skúšky a vymenúva a odvoláva členov skúšobnej komisie v rámci odbornej prípravy bezpečnostných poradcov prepravy nebezpečných vecí,

o) poveruje právnické osoby odbornou prípravou bezpečnostných poradcov a vodičov vozidiel prepravujúcich nebezpečné veci, kontroluje priebeh a obsah odbornej prípravy a odníma poverenia, ak zistí rozpor s týmto zákonom alebo s dohodou ADR,

p) vydáva osvedčenia o odbornej príprave bezpečnostných poradcov a vodičov vozidiel prepravujúcich nebezpečné veci vo forme a s obsahom podľa dohody ADR,

q) ukladá sankcie za porušenie právne záväzných aktov Európskej únie podľa osobitného predpisu[56]) vrátane pokút za iné správne delikty, prejednáva v prvom stupni priestupky, ku ktorým došlo v medzinárodnej cestnej doprave a v preprave nebezpečných vecí, a je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodovali krajské úrady dopravy a vyššie územné celky,

r) schvaľuje a zabezpečuje výrobu a distribúciu úradných tlačív prepravných povolení, licencií, koncesií, osvedčení o odbornej spôsobilosti a preukazov vodiča vydávaných podľa tohto zákona,

s) rozhoduje o udelení výnimky z práv cestujúcich na konkrétnu pravidelnú dopravu podľa osobitného predpisu,[57]) ak podstatná časť trasy prepravy vedie po území tretieho štátu,

t) je príslušné uzatvoriť so štátom, ktorý je účastníkom dohody ADR, dohodu, ktorej obsahom je určenie dopravných operácií s nebezpečnými vecami, ktoré sa budú na ich území dočasne vykonávať odchylne od dohody ADR; uzatvorenie dohody oznamuje Európskej hospodárskej komisii Organizácie Spojených národov,

(2) Ministerstvo ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom

a) podrobnosti o preukazovaní finančnej spoľahlivosti,

b) podrobnosti o vykonávaní skúšok na získanie odbornej spôsobilosti vedúceho dopravy a prevádzkovateľa cestnej dopravy,

c) podrobnosti o vykonávaní skúšok na získanie odbornej spôsobilosti v taxislužbe,

d) podrobnosti o označovaní vozidiel obchodným menom a o vybavenosti technickej základne prevádzkovateľa cestnej dopravy,

e) podrobnosti o obsahu cestovného poriadku, o postupe jeho zostavovania a schvaľovania a o spôsobe zverejňovania,

f) podrobnosti o vykonávaní skúšok vodiča taxislužby, o zozname predmetov skúšky a o preukaze vodiča taxislužby,

g) podrobnosti o priebehu kontroly prepravy nebezpečných vecí na cestách a o vzore záznamu z kontroly na cestách,

h) opis a skladbu rizikových kategórií porušení predpisov zistených pri kontrole prepravy nebezpečných vecí na cestách,

i) vzor normalizačného formulára správy o porušeniach a pokutách pri kontrole prepravy nebezpečných vecí na cestách,

j) vzor preukazu povereného zamestnanca pri výkone odborného dozoru a

k) podrobnosti o návrhoch na začatie konaní podľa tohto zákona,

(3) Ministerstvo vedie jednotný informačný systém, ktorým

a) sleduje, eviduje a vyhodnocuje vývoj ponuky prepravných kapacít v nákladnej doprave, počet dopravcov nákladnej dopravy, ich finančnú spoľahlivosť a počet vozidiel, vývoj dopytu po prepravných výkonoch, prepravných nákladov a cien na trhu nákladnej dopravy; určení prevádzkovatelia nákladnej dopravy a odosielatelia vecí sú povinní poskytnúť ministerstvu potrebné údaje a

b) sleduje a eviduje počet prepravených cestujúcich, osobokilometre, odjazdené kilometre a objem tržieb cestovného a ostatných cien za dopravné služby bez dane z pridanej hodnoty za Slovenskú republiku podľa jednotlivých autobusových liniek medzinárodnej pravidelnej dopravy, medzinárodnej osobitnej pravidelnej a príležitostnej autobusovej dopravy; dopravcovia medzinárodnej autobusovej dopravy sú povinní poskytnúť ministerstvu potrebné údaje.

§ 42
Krajský úrad dopravy

Krajský úrad dopravy

a) udeľuje a odníma povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy,[58])

b) vydáva a odníma licencie Spoločenstva,[59])

c) udeľuje a odníma koncesie na výkon taxislužby,

d) vydáva a odníma preukazy vodiča,

e) odovzdáva dopravcom na základe poverenia ministerstva prepravné povolenia pridelené príslušným orgánom iného štátu dopravcom so sídlom alebo s trvalým pobytom v Slovenskej

republike,

f) vydáva osvedčenia o prevádzkovaní cestnej dopravy pre vlastnú potrebu podľa osobitného predpisu,[60])

g) zriaďuje skúšobné komisie na preukazovanie odbornej spôsobilosti vedúcich dopravy a prevádzkovateľov cestnej dopravy[61]) podľa § 6 ods. 6 a na výkon taxislužby, vymenúva a odvoláva ich členov a zabezpečuje organizačno-technicky ich činnosť,

h) vydáva na základe výsledku skúšky osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 6 ods. 9,

i) je zberným miestom údajov do vnútroštátneho elektronického registra prevádzkovateľov cestnej dopravy podľa § 41 ods. 1 písm. l) a do jednotného informačného systému podľa § 41 ods. 3,

j) ukladá v prvom stupni pokuty za iné správne delikty a prejednáva v prvom stupni priestupky v cestnej doprave, ku ktorým došlo v jeho územnom obvode, okrem pravidelnej dopravy a taxislužby, a

k) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje obec.

§ 43
Vyšší územný celok

Vyšší územný celok

a) udeľuje a odníma dopravné licencie na pravidelnú dopravu okrem mestskej dopravy a vedie ich evidenciu,

b) ukladá v prvom stupni pokuty za iné správne delikty v pravidelnej doprave, ku ktorým došlo v jeho územnom obvode, okrem mestskej dopravy,

c) schvaľuje cestovné poriadky pravidelnej dopravy okrem mestskej dopravy,

d) je objednávateľom v územnom obvode kraja, zostavuje plán dopravnej obslužnosti kraja a uzaviera s dopravcami pravidelnej dopravy zmluvy o službách okrem mestskej dopravy, kontroluje ich plnenie a poskytuje im príspevok.

§ 44
Obec

Obec

a) udeľuje a odníma dopravné licencie v mestskej doprave,

b) ukladá v prvom stupni pokuty za iné správne delikty a prejednáva v prvom stupni priestupky v mestskej doprave a v taxislužbe, ku ktorým došlo v obci.

c) dáva súhlas na zriadenie autobusovej zastávky v obci v konaní o udelenie dopravnej licencie na autobusovú linku prechádzajúcu obcou,

d) vyjadruje sa v konaní o schválenie cestovného poriadku autobusových liniek, ktoré prechádzajú obcou a majú v nej zastávku,

e) určuje dopravcom cestnej dopravy stanovištia v obci na odstavenie a parkovanie vozidiel mimo ich technickej základne,

f) určuje stanovištia vozidiel taxislužby v obci a ich kapacitu a označenie dopravnými značkami,

g) schvaľuje cestovný poriadok autobusových liniek v mestskej doprave,

h) je objednávateľom v obci, zostavuje plán dopravnej obslužnosti obce a uzatvára s dopravcom mestskej dopravy zmluvu o službách, kontroluje jej plnenie a poskytuje príspevok,

§ 45
Odborný dozor

(1) Odborným dozorom je kontrola

a) prevádzkovateľov cestnej dopravy, či prevádzkujú cestnú dopravu v súlade s týmto zákonom,

osobitnými predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktoré upravujú prevádzkovanie cestnej dopravy,

b) vybavenia a technickej spôsobilosti prevádzkovaných vozidiel a technickej základne dopravcov,

c) vodičov a ostatných členov osádok a bezpečnostných poradcov pri preprave nebezpečných vecí,

d) dopravcov, odosielateľov, príjemcov a iných osôb pri preprave nebezpečných vecí,

e) dodržiavania prevádzkovej povinnosti, prepravnej povinnosti a tarifnej povinnosti dopravcov a

f) dodržiavania podmienok, za ktorých bolo vydaný preukaz vodiča,

(2) Odborný dozor sa vykonáva kontrolami na cestách, vo vozidlách a v technickej základni kontrolovaných osôb.

(3) Ministerstvo vykonáva odborný dozor nad medzinárodnou dopravou, nad prepravami do iných štátov a z iných štátov a nad kabotážnymi prepravami na území Slovenskej republiky a kontroluje, či sú splnené zákonné požiadavky, ktoré boli podkladom na vydanie povolení, licencií Spoločenstva, dopravných licencií, koncesií, preukazu vodiča a osvedčení vodiča.

(4) Krajský úrad dopravy vykonáva odborný dozor nad cestnou dopravou na území kraja a kontroluje vozidlá a vodičov na cestách na území kraja a technickú základňu dopravcov, ktorí majú sídlo v kraji.

(5) Vyšší územný celok vykonáva odborný dozor nad pravidelnou dopravou a kontroluje plnenie povinností dopravcov vo svojom územnom obvode, najmä vybavenie technickej základne, dodržiavanie prevádzkovej povinnosti a tarifnej povinnosti, dodržiavanie prepravného poriadku, cestovného poriadku a plnenie záväzku zo zmluvy o službách.

(6) Obec vykonáva odborný dozor nad mestskou dopravou a taxislužbou a kontroluje plnenie povinností dopravcov, najmä vybavenie technickej základne, dodržiavanie prevádzkovej povinnosti a tarifnej povinnosti, dodržiavanie prepravného poriadku, cestovného poriadku a plnenie záväzku zo zmluvy o službách, a prevádzkovateľov taxislužby.

(7) Policajný zbor kontroluje na cestách v rámci výkonu dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky technickú spôsobilosť vozidiel, vybavenie prepravnými a sprievodnými dokladmi, označenie vozidiel a spôsobilosť vodičov a osádky na cestnú premávku.

(8) Colné orgány kontrolujú u vodičov doklady dopravcov v medzinárodnej doprave a pri preprave do iných štátov a z iných štátov potrebné podľa osobitných predpisov a medzinárodných zmlúv.

(9) Kontroly v rámci odborného dozoru podľa odsekov 3 až 6 vykonávajú osoby poverené výkonom kontroly v rozsahu udeleného oprávnenia. Svoju príslušnosť k orgánu odborného dozoru a rozsah oprávnenia preukazujú preukazom.

§ 46
Oprávnenia odborného dozoru

(1) Osoba poverená výkonom odborného dozoru je pri výkone kontroly oprávnená

a) vstupovať do prevádzkových priestorov technickej základne a do prevádzkovaných vozidiel,

b) nahliadať do dokladov a evidencií v prevádzkových priestoroch a vo vozidlách,

c) kontrolovať taxametre vozidiel taxislužby a záznamové zariadenia vozidiel,

d) kontrolovať označenie vozidiel povinné podľa tohto zákona,

e) kontrolovať podmienky prepravy cestujúcich a ich batožiny v pravidelnej doprave a v taxislužbe,

prepravy autobusových zásielok a prepravy vecí a živých zvierat v nákladnej doprave.

(2) Osoba podľa odseku 1 je oprávnená prepravovať sa bezplatne v kontrolovanom vozidle, ak kontrolný úkon možno uskutočniť len v pohybujúcom sa vozidle.

(3) Ak osoba podľa odseku 1 zistí porušenie povinnosti alebo iný nedostatok v činnosti kontrolovaného, upozorní ho a vyzve ho na bezodkladné odstránenie na mieste, a ak to nie je možné, tak v určenej primeranej lehote.

(4) Osoba podľa odseku 1 je oprávnená na zabezpečenie výkonu kontroly ukladať poriadkové pokuty, zadržať osvedčenie vodiča, osvedčenie ADR o školení vodiča a preukaz vodiča a zakázať pokračovanie prepravy. Poriadkovú pokutu môže uložiť na mieste do 500 eur, a to aj opakovane. Od jej zaplatenia môže celkom alebo čiastočne upustiť, ak kontrolovaný poskytol požadovanú súčinnosť.

§ 47
Nápravné opatrenia

(1) Ak orgán odborného dozoru zistí, že prevádzkovateľ cestnej dopravy závažným spôsobom alebo opakovane porušil povinnosť prevádzkovateľa cestnej dopravy, dá dopravnému správnemu orgánu podnet na uplatnenie postupu podľa § 31 ods. 6 alebo podľa osobitného predpisu.[62]) Ak orgán odborného dozoru zistí iný správny delikt podľa § 48 alebo priestupok podľa § 49, podá oznámenie dopravnému správnemu orgánu.

(2) Orgán odborného dozoru dá podnet na odňatie dopravnej licencie, ak kontrolou zistí niektorý z dôvodov na odňatie dopravnej licencie podľa § 10 ods. 10, alebo na odňatie koncesie, ak zistí niektorý z dôvodov podľa § 27 ods. 13.

(3) Orgán odborného dozoru je povinný na požiadanie informovať príslušný orgán štátu, ktorý je účastníkom dohody ADR, o prijatých opatreniach podľa odsekov 1 a 2, ktoré boli uplatnené voči dopravcom so sídlom v tomto štáte.

(4) Orgán odborného dozoru je povinný na požiadanie poskytnúť príslušnému orgánu štátu, ktorý je účastníkom dohody ADR, súčinnosť pri objasňovaní porušenia povinností vyplývajúcich z dohody ADR, ku ktorým došlo na území Slovenskej republiky.

(5) Príslušník Policajného zboru môže zastaviť a odstaviť vozidlo na ceste a prerušiť alebo zakázať ďalšiu prepravu, ak zistí, že

a) vozidlo nie je schválené na uskutočňovanú prepravu, nemá osvedčenie o typovom schválení, nie je označené podľa zákona alebo

b) vodič nemá pri sebe potrebné doklady o vozidle a o prepravovaných veciach alebo preukaz vodiča.

(6) Príslušník Policajného zboru môže povoliť dokončenie prerušenej prepravy, ak náprava zistených nedostatkov nie je možná na mieste, ale až v technickej základni alebo v servise, a dokončenie prepravy po určenej trase bezprostredne neohrozuje bezpečnosť osádky vozidla, cestujúcich, nákladu ani bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Ak to nie je možné, prevádzkovateľ cestnej dopravy musí zabezpečiť náhradné vozidlo a prestup cestujúcich alebo prekládku nákladu, alebo náhradnú osádku vozidla.

(7) Ak príslušník Policajného zboru odstaví vozidlo na ceste alebo preruší a zakáže ďalšiu prepravu, bezodkladne o tom upovedomí prevádzkovateľa cestnej dopravy, aby mohol zabezpečiť náhradnú prepravu; do jeho príchodu sa o bezpečnosť odstaveného vozidla a jeho osádky a o náklad postará Policajný zbor na náklady prevádzkovateľa cestnej dopravy.

§ 48
Iné správne delikty

(1) Dopravný správny orgán uloží pokutu od 100 eur do 15 000 eur prevádzkovateľovi cestnej dopravy, ktorý

a) prevádzkuje cestnú dopravu bez vymenovania vedúceho dopravy alebo vymenovanému vedúcemu dopravy neumožňuje skutočne a sústavne riadiť dopravné činnosti podniku,

b) vymenoval za vedúceho dopravy osobu, ktorá nespĺňa požiadavky na odbornú spôsobilosť alebo na bezúhonnosť,

c) neoznámil dopravnému správnemu orgánu, koho vymenoval za vedúceho dopravy, alebo zmenu v osobe vedúceho dopravy neoznámil do 15 dní,

d) neoznámil dopravnému správnemu orgánu v ustanovenej lehote zmenu údaja evidovaného vo vnútroštátnom elektronickom registri prevádzkovateľov cestnej dopravy,

e) prevádzkuje autobusovú linku bez dopravnej licencie alebo po odňatí dopravnej licencie,

f) vykoná kabotážnu prepravu v rozpore s ustanovenými pravidlami alebo bez jazdného listu,

g) nevrátil dopravnému správnemu orgánu osvedčenie vodiča, ak vodič prestal spĺňať požiadavky, za ktorých bolo vydané,

h) nemá v Slovenskej republike vo vlastných alebo v prenajatých priestoroch skutočné a stabilné miesto usadenia podniku, neprevádzkuje nevyhnutnú technickú základňu a vozidlový park alebo nemá v sídle podniku doklady o podnikaní v cestnej doprave, najmä povolenia a licencie, účtovné doklady, evidenciu zamestnancov a prevádzkovaných vozidiel,

i) prevádzkuje cestnú dopravu alebo taxislužbu vozidlami, ktoré nie sú vybavené alebo označené ustanoveným spôsobom,

j) prevádzkuje taxislužbu bez koncesie alebo v rozpore s ňou alebo poskytuje dopravné služby taxislužby vodičom, ktorý nemá preukaz vodiča.

(2) Objednávateľ uloží pokutu od 500 eur do 10 000 eur prevádzkovateľovi pravidelnej dopravy, ktorý

a) nevedie účtovníctvo o nákladoch a príjmoch z plnenia záväzku oddelene od ostatného podnikového účtovníctva,

b) poskytol objednávateľovi neúplné alebo nepravdivé údaje o nákladoch a príjmoch z plnenia záväzku, o metóde ich výpočtu alebo o rozsahu plnenia záväzku počas platnosti zmluvy o službách s cieľom získať príspevok,

c) použil príspevok na iný účel alebo iným spôsobom, než bolo dohodnuté v zmluve o službách,

d) použil na plnenie záväzku vykonávajúceho dopravcu alebo subdodávateľa, hoci to nebolo dohodnuté v zmluve o službách ani dodatočne povolené objednávateľom,

(3) Dopravný správny orgán uloží pokutu od 100 eur do 5 000 eur dopravcovi, ktorý

a) nezverejnil ustanoveným spôsobom prepravný poriadok alebo v pravidelnej doprave cestovný poriadok,

b) neposkytuje dopravné služby cestujúcim podľa dopravnej licencie alebo porušuje prevádzkovú povinnosť, prepravnú povinnosť alebo tarifnú povinnosť,

c) predáva cestovné lístky a miestenky netransparentným spôsobom v rozpore s tarifou, najmä bez možnosti rezervácie a skoršej kúpy, diskrimináciou alebo uprednostňovaním niektorej skupiny cestujúcich alebo bez potvrdenia o zaplatení cestovného, príplatkov, zliav a iných úhrad,

d) predáva cestovné lístky a miestenky na autobusovej linke drahšie, než je maximálne základné cestovné dohodnuté v zmluve o službách alebo povolené objednávateľom, alebo neoprávnene požaduje príplatky a iné úhrady,

e) prevádzkuje taxislužbu bez zverejnenia prepravného poriadku alebo bez zverejnenia sadzby základného cestovného vo vozidle taxislužby,

f) prevádzkuje taxislužbu za ceny, ktoré nie sú v súlade s tarifou.

(4) Dopravný správny orgán uloží pokutu od 500 eur do 20 000 eur dopravcovi, odosielateľovi, príjemcovi alebo inej osobe, ktorá porušila svoje povinnosti pri balení, manipulácii, nakládke, plnení alebo čistení cisterny alebo iného prepravného zariadenia, počas prepravy alebo vykládky nebezpečných vecí vyplývajúce z dohody ADR a tohto zákona.

(5) Dopravný správny orgán uloží pokutu za konania podľa odsekov 1 až 4 od 5 000 eur do 50 000 eur, ak ide o opakované konanie, ku ktorému došlo do dvoch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení predchádzajúcej pokuty.

(6) Dopravný správny orgán uloží pokutu od 1 000 eur do 15 000 eur

a) vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi autobusovej stanice, ktorý za rovnakých podmienok nesprístupní priestory a neposkytne služby všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú v nej zastávku, alebo nezverejní podmienky využívania priestorov a poskytovania služieb vrátane cenníka, nezriadi a neudržuje označník a informačnú tabuľu na autobusovej stanici,

b) vlastníkovi alebo správcovi cesty, ktorý neumožní zriadenie zástavky, umiestnenie jej označníka, prístrešku pre cestujúcich, zariadenie automatizovaného výdaja cestovných lístkov alebo ich údržbu a opravy,

c) vlastníkovi autobusovej čakárne, prístrešku pre cestujúcich, zriaďovateľovi zastávky, ktorý ich neudržiava v prevádzkyschopnom stave a čisté a ktorý ich bezbariérovo neupraví pre cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou.

(7) Dopravný správny orgán pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť protiprávneho konania, najmä na jeho vplyv na pravidelnosť a spoľahlivosť cestnej dopravy, na následky na zdravie, majetok a životné prostredie a na dĺžku trvania protiprávneho stavu.

(8) Konanie o uložení pokuty možno začať do šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom sa príslušný dopravný správny orgán dozvedel o konaní podľa odsekov 1 až 5; najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k takému konaniu došlo.

(9) Výnos pokút je podľa vecnej príslušnosti dopravného správneho orgánu príjmom štátneho rozpočtu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce.

§ 49
Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

a) prevádzkuje cestnú dopravu bez povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy podľa § 5 ods. 1 alebo licencie Spoločenstva podľa § 5 ods. 2,

b) ako vodič sa pri kontrole na ceste nevie preukázať kópiou povolenia podľa § 5 ods. 1 alebo licencie Spoločenstva podľa § 5 ods. 2, jazdným listom, sprievodnými dokladmi o prepravovanom náklade, a ak ide o prepravu na a z územia Slovenskej republiky do a z tretieho štátu, aj prepravným povolením,

c) ako vodič vozidla prepravujúceho nebezpečné veci nezabezpečí v súlade s dohodou ADR, aby vo vozidle boli sprievodné a prepravné doklady a písomné pokyny od odosielateľa nebezpečných

vecí, osvedčenie o odbornej spôsobilosti, aby boli až do vykládky prepravné obaly riadne uzatvorené a označené, aby boli použité správne výstražné tabule, značky a bezpečnostné nálepky,

d) vykonáva funkciu vedúceho dopravy bez právneho vzťahu k prevádzkovateľovi cestnej dopravy podľa osobitného predpisu[19]) alebo pre viacerých prevádzkovateľov cestnej dopravy, než je prípustné podľa osobitného predpisu a tohto zákona; to neplatí, ak má výnimku od dopravného správneho orgánu,

e) vykonáva funkciu vedúceho dopravy napriek tomu, že dopravný správny orgán alebo príslušný orgán členského štátu usadenia ho vyhlásil za nespôsobilého samostatne sústavne riadiť dopravné činnosti podniku prevádzkovateľa cestnej dopravy,

f) narúša bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu cestujúcich, najmä obťažovaním cestujúcich alebo osádky vozidla neprimeraným hlukom alebo zápachom, prepravou nevhodnej príručnej batožiny alebo zvieraťa, alebo znečistí autobus alebo autokar,

g) neuposlúchne počas prepravy pokyn alebo príkaz vodiča alebo iného člena osádky vozidla, revízora alebo dispečera na zaistenie bezpečnosti cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

h) neoprávnene sa zdržiava v prevádzkových priestoroch dopravcu, ktoré nie sú určené cestujúcim alebo verejnosti, alebo vo vozidle, ktoré nevykonáva cestnú dopravu, a neuposlúchne výzvu na ich opustenie,

i) pokračuje v prevádzkovaní taxislužby po smrti držiteľa koncesie bez ohlásenia dopravnému správnemu orgánu alebo napriek jeho zákazu.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) sa uloží pokuta do 5 000 eur, podľa odseku 1 písm. b) pokuta do 3 000 eur, podľa odseku 1 písm. c) a f) pokuta do 500 eur, podľa odseku 1 písm. g) až i) pokuta do 200 eur.

(3) Zákaz činnosti možno uložiť za priestupky podľa odseku 1 písm. d) a e).

(4) Za priestupky podľa odseku 1 písm. b) až h) možno uložiť blokovú pokutu do 500 eur a v rozkaznom konaní do 1 500 eur.

(5) V blokovom konaní môžu prejednávať priestupky podľa odseku 1 písm. f) až h) aj revízori.

(6) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.[63])

(7) Výnos pokút je podľa vecnej príslušnosti dopravného správneho orgánu príjmom štátneho rozpočtu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce. Výnos blokovej pokuty podľa odseku 5 je príjmom dopravcu.

§ 50
Konania

(1) Ak ďalej nie je ustanovené inak, na konania podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.[64])

(2) Na povoľovanie výkonu povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak osobitný predpis[15]) neustanovuje inak.

(3) Na udeľovanie licencie Spoločenstva na medzinárodnú dopravu sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak osobitné predpisy[65]) neustanovujú inak.

(4) Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje na

a) zriaďovanie skúšobných komisií, vymenúvanie a odvolávanie ich členov a na ich rozhodovanie,

b) schvaľovanie cestovných poriadkov a ich zmien,

c) udeľovanie súhlasu obce s umiestnením zastávky pravidelnej dopravy a jej označníka v obci a na určovanie názvu zastávky,

d) vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti, osvedčení o odbornej príprave bezpečnostných poradcov, osvedčení ADR o školení vodiča a preukazu vodiča,

e) vydávanie osvedčenia o vykonávaní dopravy pre vlastnú potrebu,

f) odovzdávanie prepravných povolení iných štátov dopravcom so sídlom alebo s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,

g) poskytovanie prepravných povolení Slovenskej republiky orgánom iných štátov určených ich dopravcom,

h) postup príslušníka Policajného zboru pri kontrole na cestách.

§ 51
Miestna príslušnosť

(1) V konaní o udelenie, zmenu a odňatie dopravnej licencie na zriadenie autobusovej linky v pravidelnej doprave je miestne príslušným dopravný správny orgán, v ktorého územnom obvode je východisková zastávka. Zriadiť autobusovú linku a zmeniť trasu autobusovej linky, ktorá presahuje územný obvod tohto dopravného správneho orgánu, môže len so súhlasom dopravných správnych orgánov rovnakého druhu a stupňa v územných obvodoch na trase autobusovej linky.

(2) V ostatných konaniach je miestne príslušným dopravný správny orgán, v ktorého územnom obvode má žiadateľ sídlo alebo trvalý pobyt.

§ 52
Návrh na udelenie povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy

(1) Návrh na začatie konania o udelenie povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy podľa § 5 ods. 1 obsahuje

a) údaje o navrhovateľovi:

1. meno a priezvisko, dátum narodenia, adresu obvyklého bydliska,[18]) ak ide o fyzickú osobu,
2. názov, adresu sídla, právnu formu, identifikačné číslo a predmet činnosti, ak ide o právnickú osobu,
3. obchodné meno, adresu sídla, právnu formu, identifikačné číslo, údaj o registrácii v obchodnom registri alebo inom podnikateľskom zozname a predmet podnikania, ak ide o podnikateľa,

b) titul, meno a priezvisko vedúceho dopravy, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu a údaj, či ide o zamestnanca v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas, o manažéra na základe manažérskej zmluvy, o spoluvlastníka podniku navrhovateľa alebo o akcionára podniku navrhovateľa; to neplatí, ak navrhovateľom je fyzická osoba, ktorá bude sama vykonávať funkciu vedúceho dopravy ako konateľ podniku alebo samostatne zárobkovo činná osoba,

c) údaje potvrdzujúce skutočné a stabilné miesto usadenia[18]) navrhovateľa v Slovenskej republike podľa § 6 ods. 2, najmä údaje o sídle vedenia podniku, o sídle a vybavení technickej základne, o druhovej a typovej skladbe vozidlového parku a o mieste garážovania alebo parkovania vozidiel a o počte osádok vozidiel a ich odbornej skladbe z hľadiska skupín vodičských oprávnení a osvedčení o odbornej spôsobilosti,

d) údaje preukazujúce splnenie požiadaviek ku dňu prvého zápisu do evidencie motorových

vozidiel, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a bezúhonnosť členov štatutárneho orgánu a vedúceho dopravy podľa § 6 ods. 3 a 4,

e) údaje preukazujúce splnenie požiadaviek na finančnú spoľahlivosť podniku a na odbornú spôsobilosť členov štatutárneho orgánu a vedúceho dopravy podľa § 6 ods. 5 a 6,

f) navrhovaný druh a rozsah cestnej dopravy, ktorú chce prevádzkovať.

(2) Ak navrhovateľ chce prevádzkovať cestnú dopravu nebezpečných vecí, súčasťou návrhu podľa odseku 1 sú aj údaje preukazujúce požiadavky dohody ADR na druh a skladbu vozidlového parku a na odbornú spôsobilosť vodičov a bezpečnostných poradcov.

(3) Prílohou k návrhu podľa odsekov 1 a 2 sú doklady preukazujúce údaje uvedené v návrhu na začatie konania.

§ 53
Návrh na udelenie alebo zmenu dopravnej licencie na vnútroštátnu pravidelnú dopravu

(1) Návrh na začatie konania o udelenie alebo zmenu dopravnej licencie na vnútroštátnu pravidelnú dopravu obsahuje

a) údaje podľa § 52 ods. 1 písm. a) až c),

b) číslo a dátum udelenia povolenia na výkon povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy,

c) údaje týkajúce sa autobusovej linky alebo liniek, na ktorých chce prevádzkovať pravidelnú dopravu, najmä údaje o jej trase, počte a umiestnení zastávok, o prístupe na autobusovú stanicu, o počte a skladbe autobusov a o predpokladanom počte spojov za deň,

d) prepravný poriadok vrátane návrhu tarify, údaje o vybavovacom tarifnom systéme a podobu cestovného lístku,

e) návrh cestovného poriadku,

f) navrhovaný deň začatia prevádzkovania autobusovej linky a návrh na obdobie jej prevádzkovania.

(2) Prílohou k návrhu podľa odseku 1 sú doklady preukazujúce údaje uvedené v návrhu podľa odseku 1.

§ 54
Návrh na udelenie koncesie na taxislužbu

(1) Návrh na začatie konania o udelenie koncesie na taxislužbu obsahuje

a) údaje podľa § 52 ods. 1 písm. a) a b),

b) osvedčenie o odbornej spôsobilosti a údaje o finančnej spoľahlivosti podniku a bezúhonnosti členov štatutárneho orgánu podniku,

c) údaje o sídle a mieste podnikania a o sídle technickej základne,

d) identifikačné údaje o vozidlách taxislužby, a to druh, typ a evidenčné číslo, dátum prvého zápisu do evidencie motorových vozidiel a počet najazdených kilometrov, údaje o technickej kontrole a o emisnej kontrole a údaj o tom, či sú vo vlastníctve, v nájme alebo v lízingu,

e) údaje o mieste a právnom vzťahu k stanovišťu taxislužby,

f) zoznam vodičov vozidiel taxislužby a údaje o ich spôsobilosti na vedenie vozidiel a o ich odbornej spôsobilosti a bezúhonnosti a o preukazoch vodiča,

g) údaj o existencii, prevádzkových a technických možnostiach dispečingu.

(2) Prílohou k návrhu podľa odseku 1 sú doklady preukazujúce údaje uvedené v návrhu na začatie konania.

§ 55
Návrh na udelenie licencie Spoločenstva

Návrh na udelenie licencie Spoločenstva podľa § 5 ods. 2 obsahuje

a) údaje podľa § 52 ods. 1 písm. a) až c),

b) údaje a doklady preukazujúce splnenie požiadaviek podľa osobitných predpisov.[65])

PIATA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 56
Prechodné ustanovenia

(1) Živnostenské koncesie na vykonávanie vnútroštátnej cestnej dopravy získané do 30. júna 2010 strácajú platnosť najneskôr 3. decembra 2013.

(2) Konania o uložení sankcie začaté pred 1. marcom 2012 sa dokončia podľa doterajších predpisov; ostatné konania sa dokončia podľa tohto zákona.

(3) Vozidlá a cisterny vyrobené pred 1. januárom 1997 v súlade s technickými požiadavkami platnými do 31. decembra 1996 možno používať vo vnútroštátnej nákladnej doprave aj po 4. decembri 2011, ak sú udržiavané na požadovanej bezpečnostnej úrovni. Rovnako sa môžu po 4. decembri 2011 používať vo vnútroštátnej nákladnej doprave aj cisterny uvedené do prevádzky po 1. januári 1997 v súlade s dohodou ADR v znení platnom v deň výroby cisterny.

(4) Zobrazenie a umiestnenie kódu núdzových opatrení a výstražného štítku podľa doterajších predpisov na vozidlách registrovaných v Slovenskej republike možno do 31. decembra 2012 používať vo vnútroštátnej preprave nebezpečných vecí namiesto identifikačného čísla nebezpečnosti uvedeného v dohode ADR.

(5) Obmedzenia týkajúce sa prepravy dioxínov a furánov podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti aj po 1. marci 2012.

(6) Povolenia, dopravné licencie a iné rozhodnutia a osvedčenia vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti do vyznačeného dňa ich platnosti; ak nemajú vyznačenú platnosť, platia do 4. decembra 2015.

(7) Osobitný predpis o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave sa vzťahuje na práva cestujúcich vo vnútroštátnej diaľkovej doprave s dĺžkou trasy autobusovej linky presahujúcou 250 km od 1. marca 2017.[66])

(8) Preukazy vodiča sa zavedú postupne; vodič vozidla taxislužby je povinný ho mať od 4. decembra 2013.

(9) Taxametre umožňujúce tlač potvrdenia o zaplatení cestovného musia byť vo vozidle taxislužby umiestnené od 1. januára 2014.

(10) Prevádzkovanie osobnej dopravy, ktorá je podľa tohto zákona autobusovou dopravou (§ 8), vozidlami s obsaditeľnosťou najviac deväť osôb vrátane vodiča je od 1. januára 2014 taxislužbou.

§ 57
Transpozičné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 58
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákona č. 58/1997 Z. z., zákona č. 340/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 534/2003 Z. z., zákona č. 114/2004 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 43/2007 Z. z., zákona č. 435/2008 Z. z., zákona č. 488/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 556/2010 Z. z. a zákona č. 158/2011 Z. z.,
2. vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 311/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení vyhlášky Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 109/2003 Z. z. a vyhlášky č. 357/2007 Z. z.,
3. vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 363/1996 Z. z. o vzore na vyhotovenie prepravného poriadku v cestnej doprave.

§ 59
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2012.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Iveta Radičová v. r.

Príloha
k zákonu č. 56/2012 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Rady 95/50/ES zo 6. októbra 1995 o jednotných postupoch kontroly cestnej prepravy nebezpečného tovaru (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 07/zv. 02, Ú. v. ES L 249, 17. 10. 1995) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/26/EHS (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 07/zv. 05, Ú. v. ES L 168, 23. 6. 2001), smernice Komisie 2004/112/ES (Ú. v. EÚ L 367, 14. 12. 2004) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/54/ES (Ú. v. EÚ L 162, 21. 6. 2008).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/1/ES z 18. januára 2006 o používaní vozidiel prenajatých bez vodičov na cestnú prepravu tovaru (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 33, 4. 2. 2006).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES z 24. septembra 2008 o vnútrozemskej preprave nebezpečného tovaru (Ú. v. EÚ L 260, 30. 9. 2008) v znení rozhodnutia Komisie 2009/240/ES (Ú. v. EÚ L 71, 17. 3. 2009), rozhodnutia Komisie 2010/187/EÚ (Ú. v. EÚ L 83, 30. 3. 2010), smernice Komisie 2010/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 233, 3. 9. 2010) a rozhodnutia Komisie 2011/26/EÚ (Ú. v. EÚ L 13, 18. 1. 2011).
4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/33/ES z 23. apríla 2009 o podpore ekologicky a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 120, 15. 5. 2009).

1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa podmienok, ktoré je potrebné dodržiavať pri výkone povolania prevádzkovateľa cestnej dopravy, a ktorým sa zrušuje smernica Rady 96/26/ES (Ú. v. EÚ L 300, 14. 11. 2009).

2) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 55, 28. 2. 2011).

3) Čl. 2 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006 (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 300, 14. 11. 2009).

4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1072/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu nákladnej cestnej dopravy na medzinárodný trh (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 300, 14. 11. 2009).
Nariadenie (ES) č. 1073/2009.

5) § 760 Občianskeho zákonníka.

6) § 765 Občianskeho zákonníka.
§ 610 Obchodného zákonníka.
Dohovor o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR) (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 11/1975 Zb.) v platnom znení.

7) Čl. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 181/2011.

8) Čl. 6 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

9) § 2 ods. 3 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach.

10) Čl. 3 písm. j) a kapitola III nariadenia (EÚ) č. 181/2011.

11) § 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá.

12) § 2 ods. 4 zákona č. 514/2009 Z. z.

13) Čl. 2 ods. 1 až 3 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

14) Čl. 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

15) Kapitola III nariadenia (ES) č. 1071/2009.

16) Čl. 4 nariadenia (ES) č. 1072/2009 a čl. 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

17) Čl. 1 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1071/2009 a čl. 1 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1072/2009.

18) Čl. 3, 5 až 9 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

19) Čl. 4 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

20) Čl. 3 ods. 1 písm. a) a čl. 5 písm. a) nariadenia (ES) č. 1071/2009.

21) Čl. 6 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

22) Čl. 7 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

23) Čl. 20 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

24) Príloha I nariadenia (ES) č. 1071/2009.

25) Čl. 21 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

26) Čl. 9 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

27) Čl. 8 ods. 8, čl. 21 a prílohy II a III nariadenia (ES) č. 1071/2009.

28) Čl. 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

29) Čl. 4 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

30) Čl. 5 nariadenia (ES) č. 1072/2009.

31) Čl. 2 ods. 2 až 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

32) Čl. 6 až 11 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

33) Čl. 2 ods. 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 181/2011.

34) § 20 ods. 4 zákona č. 514/2009 Z. z. v znení zákona č. 393/2011 Z. z.

35) Čl. 2 písm. g) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 (Ú. v. EÚ L 315, 3. 12. 2007).

36) Čl. 2 písm. f) nariadenia (ES) č. 1370/2007.

37) Čl. 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 1370/2007.

38) Čl. 5 nariadenia (ES) č. 1370/2007.
§ 24 ods. 1 písm. a), § 135 až 149 a § 152 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39) Čl. 4 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 1370/2007.

40) Čl. 3 ods. 3 nariadenia /ES) č. 1370/2007.

41) Čl. 4 ods. 3 a 4 nariadenia (ES) č. 1370/2007.

42) Čl. 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1370/2007.

43) § 4 ods. 2 písm. f) zákona č. 25/2006 Z. z.

44) Zákon č. 158/2011 Z. z. o podpore energeticky a environmentálne úsporných motorových vozidiel a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

45) Čl. 6 ods. 1 a príloha nariadenia (ES) č. 1370/2007.

46) Čl. 12 a 13 nariadenia (ES) č. 1073/2009.
Dohoda o medzinárodnej príležitostnej preprave cestujúcich autokarmi a autobusmi (dohoda INTERBUS), (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 07/zv. 7, Ú. v. ES L 321, 26. 11. 2002).

47) Kapitola III nariadenia (ES) č. 1072/2009 a kapitola V nariadenia (ES) č. 1073/2009.

48) Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 64/1987 Zb.) v platnom znení.

49) Napríklad § 22 až 26 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, § 23 a 24 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 8 až 10 zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov, § 14 a 15 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 21/2007 Z. z., § 13 a 45 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 16 zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon), § 4 zákona č. 119/2010 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

50) Kapitola III nariadenia (ES) č. 1073/2009.

51) Čl. 18 a 24 nariadenia (ES) č. 1071/2009 a články 11 až 13 nariadenia (ES) č. 1072/2009.

52) Čl. 19 až 21 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

53) Čl. 16 nariadenia (ES) č. 1071/2009 a čl. 14 nariadenia (ES) č. 1072/2009.
Rozhodnutie Komisie zo 17. decembra 2009 o minimálnych požiadavkách na údaje vkladané do vnútroštátneho elektronického registra podnikov cestnej dopravy (2009/992/EÚ) (Ú. v. EÚ L 339, 22. 12. 2009).

54) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1213/2010 zo 16. decembra 2010, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá týkajúce sa vzájomného prepojenia vnútroštátnych elektronických registrov podnikov cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 335, 18. 12. 2010).

55) Čl. 26 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1071/2009, čl. 17 ods. 1 a 2 nariadenia (ES) č. 1072/2009

a čl. 28 ods. 1, 2 a 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

56) Čl. 12 a 13 nariadenia (ES) č. 1072/2009 .

57) Čl. 2 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 181/2011.

58) Kapitoly II a III nariadenia (ES) č. 1071/2009.

59) Čl. 4 a 12 nariadenia (ES) č. 1072/2009 a čl. 4, 21 a 22 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

60) Čl. 5 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

61) Čl. 8 a 9 a príloha I nariadenia (ES) č. 1071/2009.

62) Čl. 13 nariadenia (ES) č. 1071/2009.

63) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

64) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

65) Čl. 4, 6 a 7 nariadenia (ES) č. 1072/2009 a čl. 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

66) Čl. 2 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 181/2011.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.